

JUTRO

Rokopisi se ne vraćajo

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

in siamskih diplomatov
Lorenzo Marquez, 1. sept. s. V pristanišče je dospel parnik »E Nil«, ki je prišel iz Anglije z japonskimi in tajskimi diplomati, ki se vračajo v svojo domovino.

Novo blazno dejanje temnih sil

Poročali smo že o zmagovitih in neza-
držanih očistevalnem delu italijanskih
Oboroženih sil v naši pokrajini. Oborožene
sile so se po tolikih brezuspešnih opom-
nih, pravočasno naslovljenih na prebival-
stvo, odločile, da energično pometejo z
onimi temnimi elementi, ki so se v zna-
menju destruktivnega komunizma posta-
vili na stališče, da je vseeno, četudi slo-
vensko ljudstvo propade, samo da bi zma-
gala njih ideja, ki je popolno nasprotje ci-
vilizacije. Posluževali so se v ta namen
vseh sredstev, tudi najpodernejših in naj-
grših, da bi strahovali ljudstvo, ker so
se dobro zavedali, da ljudstvo ni z njimi
in da tvorijo v njem samo majhno manj-
šino. Pijani svoje strasti pa so izgubili
vso razsodnost in so menili, da jim nihče
ne more do živga. Zato so preslišali vse
opomine oblasti in divjali naprej, dokler
ni po njih udarila roka pravice, ki jih je
razpršila in uničila. Njihovo veliko »ju-
naštvo« se je izgubilo čez noč in danes se
zatekajo le še ki poslednji obupniki in
blazni čini pred svojo likvidacijo.

Med takšna blazna dejanja onemoglih
in svojega konca se zavedajočih despera-
dov je treba šteti tudi njih najnovejšo
»junastvo« v Vevčah, kjer so podtaknili
ogonj v velikih skladiščih tamkajšnje pa-
pirnice, meneč, da bodo s tem Bog ve ka-
ko prizadelo Državo in njeno gospodar-
stvo, ali pa morda celo v utvarti, da bodo
s tem zaustavili pohod italijanskih Oboro-
ženih sil v pokrajini in se tako rešili. A
spet je njihovo razočaranje ogromno.

ogromne pa so tudi žrtve, ki jih je zaradi
te njihove blaznosti moralo plačati ubo-
go delovno ljudstvo, prav onim delovno lu-
dstvo, za katerega pravice, kakor so pri-
digali, naj bi se borili in ki so mu ob-
ljubljali raj že na tem svetu. To delovno
ljudstvo pa vedno bolj spoznava, da po-
meni ta obljubljeni raj samo — razvaline
vsega, kar jamči delovnim rokam kruh.

S svojim najnovejšim dejanjem so ti iz-
obenci slovenskega ljudstva povzročili
ogromno in nepopravljivo škodo onim tiso-
čim delavcem in svojem, ki so živeli od
zaslužkov v papirnici in ki bodo sedaj na
cesti in brez kruha. Ali je to delo za blago-
delovnega ljudstva? Ali je to blazno de-
janje prineslo »odrešitev« vsem onim tisočim
pridnih in delovnih rok? Ali ti zločinski
fanatiki zares mislijo, da bo ljudstvo ver-
jelo v njihov obljubljeni raj na razvalinah
in grobovih svojega življenja?

Večje zablode si res ni mogoče predstavi-
ljati! Zato se ne čudimo, ako jih danes pre-
klinja na tisoče delavskih družin, ki so
ostale brez zaslužka, kakor se desetstiči
treznih in razsodnih Slovencev sprašujejo,
kam bi vedlo nadaljnje neznakovno po-
stopanje teh uničevalcev vseh dobrin, uni-
čevalcev življenja in reda, anarhistov v
pravem pomenu besede, ki jim je vseeno,
kakšne so posledice njihovih obupnih de-
janj. Slovensko ljudstvo pa je njihovo zlo-
činsko igro spoznalo do dna in jo odločno
zavrglo, ker ve, da mu prinaša samo škodo,
pogubo in smrt.

Strankina svečanost v Triestu

Trieste, 1. sept. s. V liktorski dvorani je
ob navzočnosti podtajnika Stranke dr. Car-
la Ravasia, Prefekta in članov zveznega
direktorija ter vseh civilnih, političnih in
vojaških prvkov prevzel posle zveznega
tajnika fašisti Giovanni Spangero, ki je po-
stal naslednik zveznega tajnika dr. Pietra
Pive. Po poročilu tajnika Pive o delovanju
Zveze in po toplim pozdravi novega taj-
nika Spangera je govoril prefekt Tambu-
rini o sodelovanju triestinskega fašizma z
oblastmi režima.

Podtajnik Stranke je nato opomnil, da je
triestinski fašizem straža na meji. Velike
so njegove naloge in zasluge za narod. Za
sedanjo akcijo Stranke je značilna stroga
revizija in lastnih vrstah. Treba je vztra-
jati in imeti za zgled vedno Duceja in
njegovo neomajno vero ter globoko člove-
nost. Kdor je veroval v Duceja, še ni bil
nikoli razočaran, kajti Duce je vedno zma-
gal in bo vedno zmagal. Podtajnik Stranke
je odnesel potem v Sesano pozdrav stran-
ke skvadrinom bataljona Nizza.

Industrializacija Rima

Berlin, 2. sept. s. Pod naslovom »Indus-
trijalizacija Rima« objavlja »Börsen
Zeitung« uvoznik, v kateri se vrača na
pred dnevi obravnavano vprašanje nekatere
berlinskih listov glede na načrt indus-
trijalizacije italijanske prestolnice. Pisec
navaja najprej Mussolinijeve besede: »Rim
se mora pojaviti ob morju«, nakar kratko
prikazuje velika dela, ki se po Duceju za-
mislili vrše v večnem mestu, ki ga nemški
list imenuje »prestonico Sredozemlja«. Med
drugim poudarja, da so cele rimske četrti
v zadnjem času popolnoma spremenile svoj
zunanj izgled.

Berlinski dnevnik piše nato o vprašanju
industrializacije razvoja Rima v smislu za-
kona z dne 6. februarja 1941 in poudarja,
da je to vprašanje po izrecni želji Duceja
povezano z dvema nalogama: razen svoje
izrazito gospodarske vrednosti ima tudi po-
sebno arhitektonsko vrednost za mesto.

Dopolavoro v Rumuniji

Bukarešta, 1. sept. s. Ob navzočnosti Kr.
ministra Italije Renata Scoppe, generalnega
konzula in inspektorja borbenih fašistov v
Rumuniji je bil ustanovljen odsek Dopolavo-
ra v Jassi. Svečanost v domu fašista ob
sodelovanju vseh rojakov, ki tu prebivajo,
ter oficirjev in italijanskih vojakov etapne
komande je dala povod za manifestacije
vere v usodo domovine in v gotovo zmago
italijanskega orožja.

Zastopnik šefa nemškega tiska prevzel posle

Berlin, 1. sept. s. Ob prevzemu svoje
nove funkcije je zastopnik šefa nemškega
tiska štabi vodja Sundermann sklical v
inozemskem krogu novinarje zaveznikskih
sil in prijateljskih držav, ki so akreditirani
v Berlinu. V prisrčnem pozdravnem govoru
je Sundermann opozoril na važnost, ki jo
nem. oblasti za tisk pripisujejo vedno bolj
pogostim in tesnim stikom s tujimi novi-
narji, ki jih ne smatrajo samo za dobrodo-
šle goste in nepristranske opazovalce,
temveč tudi za prijatelje. Potem je dodal,
da ima sedanja vojna tudi duhovni pomen,
kajti borba se vodi ne samo z orožjem,
temveč tudi z idejami proti internacional-
izmu boljševizma in kapitalizmu. Vsi za-
stopniki novinarstva so lahko veseli, da
prispevajo s podporo svojih idej in s svojo
vestjo k zmagi nove Evrope.

Izpred vojaškega sodišča

Vojaško vojno sodišče, odsek v Ljubljani,
je izreklo naslednje sodbe:

I.
V zadevi proti šušteršču Antonu, sinu
Antona in pok. Uršule Poženel, roj. na Tur-
jaku 13. IX. 1914., tamkaj bivajočem, v
zaporu, obtoženemu:

a) prevratne združbe (čl. 4 Ducejevega
razglašila z dne 3. X. 1941 v zvezi s čl. 1
Ducejevega razglašila z dne 3. V. 1942), ker
je od oktobra 1941 do julija 1942 so-
deloval v Ljubljanski pokrajini pri pre-
vratni združbi, ki je imela namen, nasilno
spremeniti politično, gospodarsko in social-
no ureditev države; dejanje je bilo ugotov-
ljeno na Turjaku dne 27. VII. 1942-XX;
b) sodelovanja pri oboroženi četi (čl. 16
Ducejevega razglašila z dne 3. X. 1941),
ker je v Ljubljanski pokrajini od 25. maja
1942 do 27. julija istega leta sodeloval pri
oboroženi četi, ustanovljeni z namenom, da
izvrši nasilno spremembo v državi; de-
janje je bilo ugotovljeno na Turjaku dne 27.
julija 1942-XX;
c) nezakonite posesti strelnega orožja in
streliva (čl. 2 Ducejevega razglašila z dne
24. X. 1941 in čl. 2 Ducejevega razglašila
z dne 3. maja 1942), ker je bil v istem
času in na istem kraju brez dovoljenja v
posesti pištole in odgovarjajočega streliva;
dejanje je bilo ugotovljeno na Turjaku
dne 27. julija 1942-XX.

Iz teh razlogov izreka sodišče po čl. 4
do 16 Ducejevega razglašila z dne 3. X. 1941,
čl. 2 Ducejevega razglašila z dne 3. X. 1941,
čl. 133 k. z. in čl. 483—488 Kazenskoprav-
nega zakonika šušteršču Antonu za kri-
vega pripisanih mu zločinov in ga kot ta-
kega obsoja na dosmrtno ječo, na stroške
in vse posledice, vključno trajno zabrano
javne službe, zakonit preklie in objavo so-
dobe v listih »Il Piccolo« in »Jutro«.

Ljubljana, 26. avgusta 1942-XX.

II.
V zadevi proti: 1. Škrliju Cirilu, sinu pok.
Jakoba in Marije Ščurk, roj. na Turjaku
7. VII. 1915, delavcu, v zaporu;
2. Škrliju Matiji, sinu pok. Jakoba in Ma-
rije Ščurk, roj. na Turjaku 23. II. 1912,
delavcu, v zaporu.

Obtožena sta:
a) sodelovanja pri prevratni združbi (čl. 4
Ducejevega razglašila z dne 3. X. 1941 v
zvezi s čl. 1 Ducejevega razglašila z dne
3. V. 1942), ker sta od oktobra 1941 do
27. julija 1942 pripadala v Ljubljanski po-
krajini združbi, ki je imela namen nasilno
spremeniti državne ustanove, z obremenit-
vijo organizatorja za škrlija Cirila;
b) sodelovanja v oboroženi četi (čl. 16
Ducejevega razglašila z dne 3. X. 1941),
ker sta v istem času in na istem kraju so-
delovala pri oboroženi četi, ustanovljeni z

Argentinski protest v Washingtonu

Buenos Aires, 2. sept. s. Na ameriški
črni listi se nahajata tudi dve argentinski
ladji državne trgovinske mornarice ter sku-
pina vlačilcev, ki so deloma v službi vojne
mornarice. V tujakih novinarskih kro-
gih trdijo, da je zunanji minister poslal v
Washington zaradi tega odločno protestno
noto.

Dva Rooseveltova govora

Rim, 2. sept. s. V zadnjih 48 urah je
Roosevelt imel dva govora. Govoril je svo-
jim sodelavcem po radiu. Čudno se zdi de-
jstvo, da je Roosevelt, ki doslej ni zamudil

„Črna legija“ ameriških kaznjencev

Rim, 2. sept. s. »Daily Sketch« poroča
iz Omaha (Nebraska), da je bil washington-
ski vladni predloženi načrt za ustanovit-
ve divizije kaznjencev v okviru ameriške
vojske. Predlog je dal neki kaznjencev, ki
je predlagal, naj se edinica imenuje »Črna
legija«. Načrt se edinice imenuje »Črna
legija«. Načrt se edinice imenuje »Črna
legija«. Načrt se edinice imenuje »Črna
legija«.

Da se izpriča zavezanstvo med washing-
tonskim židovskim plutokratstvom in mo-
skovskim boljševizmom, se smatra, da bo
legija, ko bo ustanovljena, imenovala Sta-
lina za častnega poveljnika. Stalin ima
itak velike zasluge kot vlomilec v banke,
ki si jih je pridobil ob pričetku svoje po-
litične kariere.

Kdo ve, kaj misli o ustanavljanju te le-
gije zločincev gospa Rooseveltova, ki je
tako vznemirjena zaradi neprestane na-
raščanja zločinstva zlasti med ameriško
mladino. Na kongresu za proučevanje ml-
adinskega zločinstva, ki je zdaj v New
Yorku, je zgovorna predsednica govorila
in zahtevala energične ukrepe proti zlo-
činom mladoletnikov, katerih število stal-
no narašča. Rooseveltova žena je izjavila,
da so zločini mladoletnih od pričetka
vojne povečali za 45 odstotkov, kar je hu-
da nevarnost za javni red. Verjetno bodo
Washingtonski voditelji, da bi pomirili
strah gospe Eleonore, ustanovili v črni le-
giji poseben oddelček, v katerem bodo ame-
riški mladeniči, ki so se na področju zlo-
činstva najbolj izkazali.

Švedski list o Mussolinijevem zakoniku

Stockholm, 1. sept. s. »Dagens Nyhe-
ter« objavlja članek o Mussolinijevem za-
koniku, ki je nastal ob bobnenju topov,
kakor pravi list. Zakoniki nosijo pečat re-
volucije in tradicije rimskega prava. Re-
volucionarni element v zakonikih je kon-
struktivnega značaja. Ohranjena so te-
meljna načela rimstva, ki so prilagojena
zahtevam naših dni.

Nagrada za rojstvo dvojčkov

Visoki komisar je iz Ducejevega sklada
podelil zakonema Verbič Antonu in Veri
iz Vrhnice, Petkovskova ul. 24, ob priliki
rojstva dvojčkov nagrado v znesku lir
600.—.

Visoki komisar je iz Ducejevega sklada
podelil g. Jurjevčiču Amaliji iz Zemlja, št.
19, občina Gradec ob priliki rojstva
dvojčkov nagrado v znesku lir 600.—.

Visoki komisar je iz Ducejevega sklada
podelil zakonema Jesenovec Antonu in
Ivani iz Sinje gorice 17, občina Vrhnika
ob priliki rojstva dvojčkov nagrado v zne-
sku lir 600.—.

Vlaganje prošenj za odsvojitve nepremičnin

Nekatere stranke vlagajo prošnje za po-
oblastilo v smislu čl. 1 Kr. ukaza od 7.
maja 1942-XX št. 645 (Sl. l. 237/53) za

odsvojitve pogodbe o nepremičninah in na
pogodbe o stvarnih pravicah na nepremi-
čninah pri Inšpektoratu za sodstvo in Ljub-
ljani, namesto pri upravnem oddelku (II)
Visokega komisariata za Ljubljansko po-
krajino, kar zakasni poslovanje s temi vlo-
gami.

Zaradi tega se zainteresirani opozarjajo naj
v bodoče vlagajo predmetne prošnje nepo-
sredno pri upravnem oddelku (II) Visokega
komisariata.

Iz pisarne Visokega komisariata
za Ljubljansko pokrajino

Novo vodstvo

občine Mirna peč

Ljubljana, 1. septembra.

Ker se je pokazala potreba za razpust
redne občinske uprave v občini Mirna peč
in imenovanja izrednega komisarja, od-
reja Visoki komisar za Ljubljansko po-
krajino po zaslusanju tajnika Zveze bor-
benih fašistov v Ljubljani in v skladu s
čl. 4 Ducejevega razglašila z dne 17. maja
1941-XX:

Cl. 1: Redna občinska uprava občine Mir-
na peč se razpušča.

Cl. 2: Imenovan je izredni komisar na-
vedene občine v osebi Čuček Antona, pok.
Jakoba.

Okrajni komisar v Novem mestu ima
nalog, da izvrši ta ukaz.

Visoki komisar Ljubljanske pokrajine:
Emilio Grazioli

Gospodarstvo

Gospodarske vesti

— Olajšava za zvišanje glavnic majhnih
delniških družb v Italiji. Kakor smo svo-
jčas poročali, so bili z zakonom z dne 7.
aprila t. l. uveljavljeni strogi predpisi, po
katerih je potrebno za zvišanje glavnic
delniških družb ali za izdajo obligacij po-
sebno dovoljenje. Da se olajša prilagodit-
ev delniških družb novemu državljans-
skemu zakoniku, ki je stopil v veljavo
21. aprila, na dan ustanovitve Rima in ki
določa, da mora znašati minimalna del-
niška glavica en milijon lir, je bil te dni
izdan zakon, po katerem lahko delniške
družbe, ki se morajo do 30. junija 1945.
prilagoditi predpisom novega državljans-
kega zakonika, do tega roka povišajo
glavnico brez posebnega dovoljenja.

— Stednja v Libiji. Z odredbo guver-
nerja v Libiji je uvedena obvezna štednja
za tamošnje delavce, ki ima dvojni na-
men: absorbirati kupno moč glede na
omejene količine potrošnih dobrin in jo
obtem rezervirati za pošiljanje svojem
v Italijo. Prihranjeni zneski se bodo upo-
rabili predvsem za denarne pošiljke v
Italijo ali pa za nakup državnih papirjev
in se bodo brez formalnosti izplačevali
onim delavcem, ki se vračajo v Italijo.

— Prodaja plemenških krav. Po nalogu
Kmetijskega oddelka Visokega komisari-
ata obveščamo kmetovalce, da bo v petek
4. septembra dopoldne od 8 do 12 ure
na klavnic v Ljubljani prodaja plemen-
skih krav, konj, prašičev in koz po ugod-
nih cenah.

— Dovoljenja za uvoz in izvoz blaga.
Tvrde, ki so vložile prošnje za uvoz od-
nosno izvoz, se pozivajo, da v pisarni Po-
krajinskega sveta korporacij, soba števil-
ka 25-II, prevzamejo med uradnimi uram:
od 9 do 13 ure in od 16 do 19 ure uvozna
oziroma izvozna dovoljenja.

— Pooblastila za nakazilo špirta. Tvrde,
ki so vložile prošnje za izdajo poobla-
stila za nakup špirta, se pozivajo, da se
zglasijo v pisarni Pokrajinskega sveta
korporacij, soba št. 25-II, med uradnimi
urami od 9—13 ure in od 16—19 ure za-
radi prevzema pooblastila.

— Znatno zmanjšana pasivnost špan-
ske zunanje trgovine. Po končani držav-
ljanski vojni je Španija lani izdala prvo
statistiko o zunanji trgovini, ki pa se je
še nanašala na razdobje od aprila do
konca leta 1939, kmalu za temu pa ena-
ko statistiko za leto 1940. Te dni je izšla
statistika za preteklo leto, iz katere je
razvidno, da se je vrednost izvoza v pri-
meri s prejšnjim letom povečala od 394
na 521 milijonov pezet, vrednost uvoza
pa se je skrčila od 620.5 na 550 milijonov
pezet, tako da je bila trgovinska bilanca
v lanskem letu pasivna le še za 29 mi-
lijonov pezet, medtem ko je v prejšnjem
letu znašala pasivnost 225.5 milijona pe-
zet. Od španskega izvoza je odpadlo lani
66% na surovine, 23% na živila in 11%
na gotove izdelke.

— Hrvatski delavci v Nemčiji. Izseljen-
ski urad v Zagrebu objavlja zanimive po-
datke o hrvatskih delavcih v Nemčiji in o
njihovih prihrankih. Od 20. maja lanskega
leta, ko se je pričela akcija za pošiljanje
delavcev v Nemčijo, do 31. julija t. l. je
odšlo v Nemčijo na delo 107 432 delavcev.
Za te delavce v Nemčiji skrbijo nemške
ustanove v sodelovanju s hrvatskim izse-
ljeniškim oblastvom pri poslanstvu v Ber-
linu. Prihranjeni delavci predstavljajo
znaten znesek, kar nam pričajo denarne
pošiljke iz Nemčije v Hrvatsko. V štirinaj-
stih mesecih so hrvatski delavci poslali iz
Nemčije v domovino 19,54 milijona mark.
to je 391 milijonov kun; k tej vsoti je treba
pribiti še 50 milijonov kun, ki so jih pri-
neli delavci v obliki čekov, in 10 milijonov
kun, ki so jih prinesli s seboj delavci, ki
so se pozneje vračali na delo v Nemčijo.
Če se še upošteva avgust, potem lahko ce-
notno celotni znesek vnesenih prihrankov
na 500 milijonov kun. Skrb za pošiljanje
prihrankov v domovino je pred meseci pre-
vel državni turistični urad Croatia Put, pri
katerem je danes s pošiljanjem prihrankov
zaposlenih 70 nameščenec. Samo pri po-
držnicah v Berlinu je zaposlenih 35 urad-
nikov. Nedavno je turistični urad ustanovl-
jen v Mariboru, ki potujočim hrva-
tskim delavcem, ki niso dobili čekov,
omogoči prenos prihrankov do 2000 kun s
tako zvanimi potniškimi čeki. V teku so
sedaj pogajanja, da se visoko kvalificir-
nim delavcem omogoči, da bi lahko poslali
rodbinam v domovino večje zneske. Sedaj
je pošiljanje prihrankov v domovino ome-
jeno na 130 mark mesečno za Industrijske
delavce in 100 mark za kmetijske delavce.

— Uvedba papirnatega drobiža v Za-
grebu. V zadnjih mesecih se je v Zagre-
bu pojavilo občutno primanjkljavanje ko-
vanega drobiža zlasti na cestni železnici.

Zato je uprava cestne železnice pričela
prodajati potnikom bloke po 10 vozovnic
za normalno ceno 20 kun in je treba
sprevidniku vozovnic le prelučnati. V
trgovinah so si pomagali na ta način, da
so namestu drobiža dajali kupcem znam-
ke. Da se olajša promet je sedaj zagreb-
ski župan Ivan Werner v sporazumu z
zakladnim uradom izdal tiskanih drobiž
v vrednosti 0,50, 1 in 2 kuni, ki velja samo
na področju mesta. Ta papirnati drobiž,
ki bo prišel v promet 28. t. m., ima ena-
ko velikost in se razlikuje le po barvi.
Posamezna novčanka je dolga 7 cm in
široka 5 cm. Novčanke zamenja blagaj-
na mestne občine za splošno veljavne
bankovce. Vsega bo mestna občina izdala
tega drobiža za 2 milijona kun. V svrhu
kritja je občina položila pri Hrvatski na-
rodni banke enak znesek 2 milijona kun
v državnih novčanicah. Na mestnih tro-
šarinskih uradih ob glavnih cestah, ki vo-
dijo iz Zagreba, pa bodo osebam, ki za-
puščajo mesto, zamenjali mestne novča-
nice v državni denar.

— Za predsednika zagrebske borze je
bil te dni na 22. redni glavni skupščini
ponovno izvoljen dr. Stanko Švrljuga.

— Obvezno zbiranje kosti, parkljev in
rogov na Hrvatskem. Hrvatski trgovinski
minister je izdal naredbo, s katero je
predpisano obvezno zbiranje kosti, kopit,
parkljev in rogov v klavnicah, v obratih
za predelavo mesa, v usnarskih obratih,
v gostinskih obratih ter v zdravstvenih in
socialnih ustanovah.

— Zamenjava bivših jugoslovanskih držav-
njanskih papirjev v Južni Srbiji. Iz Sofije po-
ročajo, da bodo imetniki bivših jugoslovans-
kih državnih papirjev v kratkem lahko za-
menjali te papirje v 4 % bolgarske državne
obveznice. Pravico do zamenjave bodo ime-
le one osebe, ki so 15. aprila 1941 stalno
bivale na področju, priključenem Bolgariji,
in so imele 1. decembra pretekelega leta
svoje bivališče v Bolgariji ali v priključe-
nem področju. Nove državne obveznice bo-
do proste vseh sedanjih in bodočih davkov.

— Mleko v kockah. Iz Berlina poročajo,
da je nekemu podjetniku v Kiezu uspelo po
daljših poizkusih najti način za konzervir-
vanje mleka v obliki kock, ki ima velike
prednosti pred tekočim kondenziranim mle-
kom in zlasti pred mlekom v prahu. Po tem
novem načinu se mleko na poseben način
najprej zgosti in potem z dodatki, ki ne
vplivajo na kakovost, spreša v kocke. Taka
prešana kocka mleka ne vzame »lage iz
okolice in se zaradi tega ne skisa. Kocka,
ki tehta 5 g, zadošča za napravo ene o-
sminke litra mleka. Iz kocke se dobi docela
brezhlavno mleko, ki ima še to prednost, da
se tudi poleti drži tri dni, ne da bi se skis-
salo. Že v teku letosnjega leta bo pričela
obratovati prva poskusna tvornica, ki bo
izdelovala take mlečne kocke. Strokovnjaki
pričakujejo, da se bo novi način konzervir-
anja mleka ohranil tudi po vojni, ker je
boljši, kakor dosedajni način konzerviranja
v tekočem stanju in zlasti v prahu in ker
se v takem stanju mleko mnogo lažje pre-
važja.

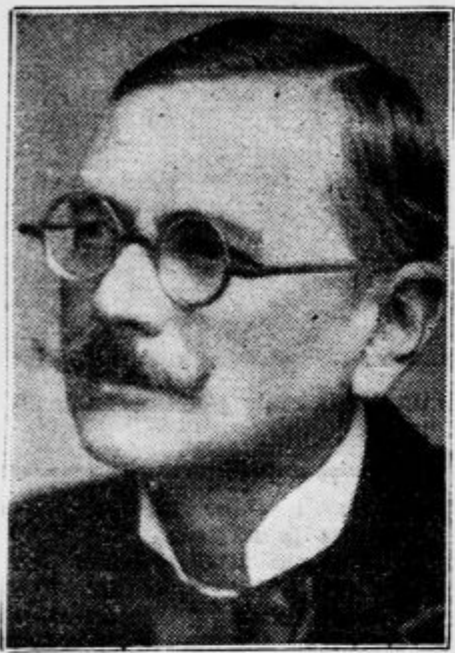
— Uporaba celulozne volne v Bolgariji.
Bolgarske tvornice bombažnih tkanin so
sklenile, da bodo izdelale en milijon metrov
močnih bombažnih tkanin za kmetško pre-
bivalstvo, kjer bodo uporabili 50 % bom-
baža in 50 % celulozne volne.

— Registracija koles in pisalnih stro-
jev v Srbiji. Srbska centrala za železo in
kovine je odredila, da mora vsakdo v de-
setih dneh prijaviti vse pisalne stroje in
bicikle, kolikor niso bili ti predmeti 15.
avgusta že registrirani. Tudi trgovci mo-
rajo prijaviti svoje zaloge. V bodoče sta
nakup in prodaja pisalnih strojev in bi-
ciklov vezana na odobrenje centrale za
železo in kovine.

— Francoski vinogradniki dobe modro
galice v zameno za baker. Za francosko
vinogradništvo je velikega pomena oskr-
ba zadostnih količin modre galice. Fran-
coski vinogradniki potrebujejo na leto več
tisoč ton modre galice. Ker pa obstojajo
težave pri nabavi bakra za izdelovanje
modre galice, je francoski generalni ko-
misar za mobilizacijo kovin izdal poziv
kmetom in prebivalstvu, naj oddajo stare
predmete iz bakra. Pri tem se ni poslužil
sredstva zaplembe ali vabe z visoko ceno,
temveč je obljubil vinogradnikom za vsak
kilogram starega bakra 1 kg bakrene ga-
lice, kar je mnogo ugodnejše, kajti pri pro-
daji bakrenih predmetov bi vinogradnik
za izkupiček lahko kupil le pol kilograma
galice. Ostalo prebivalstvo pa ima mož-
nost zamenjati stare bakrene predmete za
vino. Zaradi izredno slabe lanske letine je
potrošnja vina v Franciji racionirana m
znaša obrok 1 liter tedensko. Kdor pa od-
da stare predmete iz bakra, dobi v zame-
no za vsakeh 200 g bakra 1 liter vina, kar
je zelo ugodno, ker je cena vina mnoga
višja in je vrh tega nakup strogo omejen.

Dr. Gregor Gojmir Krek

V torek je v opoldanskem času na poslopju naše Alma matris zaplapolala žalna zastava — v znamenju, da je smrt ugrabila enega njenih najodličnejših tvorcev, Akademika in prvega generalnega tajnika Akademije znanosti in umetnosti, bivšega rektorja, rednega vseuč. prof. dr. Gregorja Gojmirja Kreka, enega izmed redkih naših velikih duhov, ki so narodu darovali dela trajne vrednosti na dveh tako različnih področjih, kakor sta znanost in umetnost.

Pokojni dr. Gregor-Gojmir Krek se je rodil dne 27. junija 1875. v Gradcu, kjer je bil njegov oče, zaslužni slavist dr. Gregor Krek, na univerzi profesor slovenskih jezikov in slovstev. Ko je v Gradcu dovršil gimnazijo, se je hotel posvetiti študiju zgodovine, a oče ga je prepričal, da se je vpisal na pravo. Že z doma je prinesel živo zanimanje za umetnost in velik smisel za lepoto, zato je na vseučilišču poslušal poleg pravoznanstva tudi predavanja iz slavistike in umetnostne zgodovine. Hkrati pa je obiskoval glasbeno šolo in konservatorij v Gradcu in napravil vse predpisane izpite. Dne 30. junija 1898 je bil promoviran za doktorja prava, že prej pa je nastopil prakso pri deželni sodišču v Gradcu.

Leta 1900, je bil imenovan za sodnika v Ljubljani, šolsko leto 1902/03 pa je prebil na vseučilišču v Leipzigu, kjer se je kot učenec prof. Strohala pripravil za akademski poklic. Decembra 1904 je bil pridružen tajništvu vrhovnega sodišča na Dunaju. Tri leta pozneje je bil imenovan za svetovalnega, nato pa za dvornega tajnika. Septembra 1918 je dobil naslov višjega sodnega svetnika, dva meseca pozneje pa je bil dodeljen novostanovljenemu višjemu deželnemu sodišču v Ljubljani. Naslednje leto je postal prvi višji deželni sodni svetnik. Ko je bil imenovan za sodnika Stola sedmorice v Zagrebu, je to mesto odklonil. Januarja 1920 je bil imenovan za rednega profesorja rimskega in državlanskega prava na ljubljanski univerzi. V šolskem letu 1920/21 je bil privrkat izvoljen za dekana pravne fakultete, v naslednjem letu pa za rektorja univerze.

Izredno bogata očetova knjižnica je bila okolje, ki je mlademu Kreku začrtilo smer in položila temelje njegovega življenjskega dela. Se kot mlad študent se je začel literarno in publicistično udejstvovati, a med prvimi njegovimi spisi so številna poročila o glasbenih prireditvah in publikacijah slovenskih narodov v nemških listih. Iz te dobe je tudi vrsta njegovih prevodov Jenkovih, Levstikovih, Gregorčičevih in Askercetvih pesmi, ki jih je objavil v »Slavische Anthologie« pod očetovim uredništvom. O Antonu Askercu je priložil tudi razpravo »Studie mit Übersetzungsbemerkungen«. Glavno področje njegovega umetniškega udejstvovanja je bila glasba — o tem posebej v našem kulturnem pregledu.

Kakor je bil plodovit skladatelj, pa je dr. Krek zapustil tudi dolgo vrsto pomembnih spisov pravniške stroke. Kot mlad jurist je leta 1899, prevedel Navodilo za prisilne upravne. Mnogo se je od vsega početka bavil s problemi gospodarskega prava. Prva njegova razprava s tega področja je bila v nemškem jeziku o razvoju pojma posesti (1898), nato pa je objavil študije o gosposdarski in pravni navi vrednostnih papirjev, o eksekuciji na vrednostne papirje, o eksekucijskih izjemah po rimskem pravu in po pravu »Leges barbarorum« itd. Leta 1921. je v po-

sebnem natisu izšlo njegovo delo »Pomen rimskega prava nekdanj in sedaj«. O vidovdanski ustavi nekdanje kraljevine Jugoslavije je napisal temeljito razpravo, ki je prav tako izšla v posebnem odtisu.

Od leta 1920, je bil član stalnega zakonodajnega sveta, nekaj časa pa tudi član vrhovnega zakonodajnega sveta. V tem svojstvu je opravil mnogo dragocenega dela. Sestavil je načrte vseh zemljišnih zakonov, pravilnik za vodstvo zemljiških knjig in še celo vrsto drugih osnutkov. V vrhovnem zakonodajnem svetu je sodeloval zlasti pri zakonu o ureditvi rednih sodišč, konkurznem zakonu in drugih. Krekova pravna dela se odlikujejo — kakor pravi njegov dolgoletni tovariš, univ. prof. dr. Janko Polec o njem — po globokem, temeljitem in širokem znanju, obsegajočem vse civilnopravne panoge, po izredno preciznem izrazu in po jasnem slogu. Kot mlad študent se je v očetovi knjižnici privadil knjižničnemu delu. Pri vrhovnem sodišču na Dunaju je nekajkrat nadomeščal knjižničarja, v Ljubljani je uredil osrednjo knjižnico v justični palači in profesorsko knjižnico pravne fakultete, ki jo je vodil do zadnjega časa.

Dr. Gregor-Gojmir Krek je bil v resnici osebnost, kakršne so redke v naši zgodovini, a mesto, ki ga je v našem kulturnem dejanju in nehanju dosegel, si je izvojeval predvsem kot vzornik apostol dela. V priznanje svojih zaslug je bil mnogokrat odlikovan, pa ne samo v ožji domovini. Bil je dopisni član Slovenskega inštituta v Pragi ter Hrvatske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu. Ko je bila leta 1933. ustanovljena Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani, je bil med prvimi imenovan za njenega rednega člana, poverjeni pa so mu bili tudi posli njegovega prvega generalnega tajnika. Njegovo delo pa mu ostane med njegovim narodom najlepši spomenik.

Pogreb zaslužnega pokojnika bo danes ob pol 17. iz kapele sv. Andreja na Zalah na pokopališču k Sv. Križu. Akademiku dr. Kreku ohranimo časten spomin, žalujemo gospe soprog, hčerki in sinu pa izrekamo iskreno sožalje!

Resnica o A. Nedvedu

Ker se k nekaterim krivim navedbam o našem skladatelju in pomembnem glasbeniku Antonu Nedvedu, ki jih vsebuje tudi popravljalni dostavek k g. E. Josina zadnjemu članku »Spominov na staro Ljubljano« v št. 197 z dne 29. 8. t. l. na str. 3 nihče od poklicanih poznavalcev naše glasbene preteklosti ni oglašil, si dovoljujem velenjenemu uredništvu poslati nekaj zavednih podatkov iz virov, ki so mi pač brez daljšega zbiranja »pri roki«.

Anton Nedved (1828—96) je, sprejemši razpisano učiteljsko službo pri Filharmonični družbi, prišel jeseni leta 1856. v Ljubljano. Uspehov in priznan ter razvitega glasbenega življenja v Pragi in Brnu vajeni glasbenik je naletel na tolikšno mrtvilo in take malo vneme za glasbo, da je hotel Ljubljano čim prej zapustiti, vendar se je le posrečilo, da so ga zadržali. Pri Filharmonični družbi je bil nameščen od leta 1882., od leta 1860. dalje pa le kot dirigent, ker je že tega leta postal učitelj drž. glasbene šole, in ko je le-ta v glavnem prešla v sestav drž. učiteljskega, pa učitelj glasbe na učiteljsku, kjer je deloval do leta 1890. Poučeval pa je glasbo nekaj let tudi na ostalih srednjih šolah, v Alojzijevežu in v semenišču.

S svojim delom kot koncertni vodja je Nedved dvignil raven Filharmonične družbe na višino resnih umetniških prizadevanj tako po sporedih, kakor po izvedbah. Z rastočo nacionalno diferenciacijo v ljubljanskem glasbenem življenju pa se je vedno bolj oddaljeval od Filharmonične družbe, dokler je slednjič leta 1882. ni zapustil.

Tudi Engelbert Angl, njegov učenec, v življenjepisni črtici »Anton Nedved, slovenski glasbenik« (Dom in Svet, leta 1898., st. 1 do 3) navaja: Nedved je služboval pri nemškem filharmoničnem društvu ki je bilo tiste čase jedini glasbeni zavod v Ljubljani. Nedved je bil med ustanovitelji ljubljanske čitalnice, v kateri je ustanovil moški zbor in mu bil dve leti brezplačno pevovodja. Enako je bil soustanovitelj Glasbene Matice in od prvih početkov leta 1872. do 1880. delaven odbornik.

O njegovem vzgojnem delu« pravi E. Gangl na istem mestu: »Vseh tistih pevcev in pevki, učiteljev in učiteljic, ki goje še da-

nes s pravo vsmo lepo našo pesem, ne bi imeli, ko bi jih Nedved ne bil izobrazil, ko bi jim on ne bil vdahnil navdušenja, razuma in ljubezni do umetnega petja. Tako si je vzgojil Nedved dolgo vrsto zdravih in delujočih gojiteljev svoje in sploh vsake pesmi. Ti so ustanavljali razna pevška društva, likali v petju preprosti narod, blažili mu s tem srce, budili mu narodni čut, zavednost in ljubezen do lepe, povzdigujoče umetnosti.«

Nesporno drži, da »je vse svoje umetniško delovanje posvetil slovenskemu narodu« (E. Gangl, istotam). O tem priča vrsta njegovih kompozitornih in pedagoških del, naštetih na straneh 345 do 347 Simoničeve

Kalmiki v Banatu

V Debeljači v Banatu je majhna naselbina beguncev iz dežele ob Kaspiškem morju.

Pred dnevi je beograjski dnevnik »Donauzeitung« prinesel zanimiv članek »Svojega sotrudnika Ernsta Johanna Meyerja« obisku pri Kalmikih, ki prebivajo v Debeljači v Banatu.

Nobeno znamenje, piše med drugim, ne izda na zunaj, da tu prebivajo Kalmiki. Hiša kakor vse druge v kraju. Skozi široka lesena vrata stopiš na čedno, snažno dvorišče in že je okrog tebe vrvež malih Kalmikov. Radovedni motrijo prihajajo, od kraja plašni, potem pa se nasmejejo in so kmalu zaupljivi, ko jih gost prijazno poboža po modro črnih laseh in razdeli mednje dvoje lepih jabolk, ki ju je prinesel s seboj. Na stopnicah, ki drže v hišo, se kmalu pojavi njihov plemenski poglavar. Po zdrav je nadvse vljuden, nato povabilo, naj gost izvoli stopiti v hišo.

Dom Kalmikov se tudi na znotraj ne razlikuje od drugih kmečkih domov v Banatu. Tla so skrajno čista, bele stene so okrašene z običajnimi vzorci. Na široki modni stoji v preprostih okvirih fotografije članov družine v stari, strogi noši. Hišni gospodar kaže na eno izmed slik.

— Moj brat, boljševi ko ga ubili. Zaradi podlega izdajstva zavezniških generalov je bilo mnogo mojih bratrov in tovarišev pomorjenih. Pa vendar pravi in s prstom kaže na star, zamazan, zmečkan zemljevid, na katerem je narisana dežela njegovih očetov — se bomo še vrnili tja gor! Buddha — pravi in se rahlo pokloni pred likom svojega boga, ki zre iz zlatega okvirja nedoumljivim pogledom na nas — Buddha hoče tako.

Fanatizma mržnja žari izmed njegovih posevnih trepalnic. A že se je spet zbral in vnovič kaže na zemljevid.

— Tu je moja domovina. Pred nekaj urami sem slišal, da so zmazali čete vašega velikega Vojde v Korakale v Elisto, glavno mesto naše domovine. Naša dežela obsega približno 74.000 kvadratnih kilometrov in ima 220.700 prebivalcev. Dve tretjini od tega sta našega plemena, ostali so Ukrajinci in Rusi. Dežela ni bog ve kako rodovitna. Stepe in napel izsušena slana jezera. Suhi, vroči viharji poleti pogosto obiskujejo in pustošijo plodna polja. Zlasti v okolišu Sala in Maniča. Reka Manič je 400 km dolga in tvori mnogo malih jezer. Don in Volga pa reke, ki prihajajo iz Kavkaza, tvorijo mejo moje domovine. Mladost sem prebil na bregovih in na vodah jezera Manič. Daleč naokrog nese pogled od tam, saj leži jezero na najvišji točki moje domovine — 21 metrov nad Črnim, 65 metrov nad Kaspiškim morjem. Prej je bil Astrahan glavno mesto dežele, zdaj je Elista.

Potem pripoveduje o svojem življenju:

— Ko sem pobegnil pred boljševiski, sem se posvetil študiju. Prepotoval sem Nemčijo, Francijo, Italijo. Pred polomom češko-slovaške republike sem bil profesor na češki univerzi v Pragi. Pozneje sem prišel v Beograd. Pred meseci sem se preselil sem, kjer se preživljam z vrtnarstvom. Naše prideleke ljudje zelo radi kupujejo. Vendar pa upam — nam je zaključil — da se bomo po zmagi orožja osnih sil kmalu lahko vrnili v domovino.

V sobi se je medtem nabralo žensk, mladih in starih. Dekleta so preproste, a dobro oblačene. Nekatere nosijo po vzgledu svojih mater lase po sredi na prečo počesane in v k'to spletena, mnoge pa imajo svoje goste črne lase moderno nakodrane. Bleščati, beli zobje in čista rumeno nadahnjena polt pričajo o skrbni negi. Stare matrone so počenile naokrog in udobno kaže iz svojih kratkih in dolgih p.p. Njihovi obrazi ne kažejo fine gladkoče deklet, koža na njih je pergamentasto ustrojena in razbrzdana od nešteti gub, še izraziteje kakor pri mladini štrle pri njih lične kosti. V apatičnem

»Slovenske bibliografije«, ki se pričena že leta 1863. s »Kratkim naukom o glasbi«. Zaradi njegovega dela za slovensko glasbo sta ga izvolila Glasbena Matica v Ljubljani že leta 1880. »Slovensko učiteljsko društvo« pa leta 1889. za častnega člana. Sodobniki so šteli Nedveda enako kakor njegovega rojaka Foersterja med najznamenitejše tedanje slovenske glasbenike in Fran Rakuša je v svojem »Slovenskem petju v preteklih doba« (1890) postavil v razdelek življenjepisov še živčevih slovenskih skladateljev tudi Nedvedovega. Vse kakor moramo šteti Nedveda v prvo vrsto onih naših glasbenikov, ki so polagali temelje slovenski glasbeni kulturi. N. N.

bo udarila njihova ura, da se lahko spet povrnejo v staro domovino, po kateri hrepena.

— Morda te, tujec, Buddha nekoč povede tudi v našo širno daljino domovino, pravi poglavar. Nihče ne more prerokovati, samo Buddha ve. Takrat naj te blagoslovi in naj da, da bo mir s teboj. In lepote naše dežele naj se ti odpro. Tvoja noga naj voljno gre preko mehkih step. Tekne naj ti okusno sadje naše zemlje. Spravljenost v Buddhi naj te obkroža. In če Buddha hoče tako, se bomo morda spet videli tam, zakaj v tvojih očeh spe daljine, ljubiš jih in daleč boš se potoval. Tedaj boš naš gost. In pretegli ti bomo z več, kakor ti moremo pri teh slromašnih mizah. Dobra naj bo tvoja pot.

KANTOV NASVET

H Kantu je nekoč prišel mlad mož in ga poprosil nasveta, ki bi mu utegnili pomagati pri napredovanju v življenju.

— Rad vam ustrežem, je rekel Kant. Zapomnite si: Kadarkoli bi se vam zahotelo govoriti, molčite!

TEHTNICA

Branjevka se mora zagovarjati zaradi napačne tehtnice.

— Tega vendar ne morete tajiti, da je tehtnica napačno kazala!

— Napačno je že kazala, seveda. Toda samo na eni strani.

SPORT

Do sledovih Spiridona Louisa

Kdo je bil Spiridon Louis in kdo je hotel po njegovih sledovih, to moramo povedati kar uvodoma, da ne bo preveč uganjanja. Spiridon Louis je bil oni grški, tekač, ki je z magal v maratonskem teku na prvi moderni olimpiadi l. 1896 na grških tleh in je bil pozneje na vseh poznejših olimpiadah častni gost vsakokratnih prirediteljev, tako tudi še na zadnji l. 1936 v Berlinu, kjer je bil deležen prav posebne počastitve, ko mu je državni kancelar Hitler podaril svojo sliko z lastno ročnim posvetilom, nemški državni sportni vodja v. Tschammer und Osten pa krasno spominsko darilo. Stari maratonec je pred letom dni umrl in toliko bolj dovolj o njem!

In kdo hodi po njegovih sledovih? Vsi, ki po vsem svetu gojijo to najtežjo atletsko disciplino, predvsem žilavi Japonci, ki so celo v letošnjem vojnem letu pokazali izredno vztrajnost v njej in dosegli nove rekordne čase, daleko boljše kot jih poznamo z evropskih terenov. Še bolj po sledovih pokojnega grškega pionirja v maratonskem teku kakor vsi ostali pa je hotel letos zgodaj polet — to smo prav za prav že neke zapisali tudi mi, toda ne dovolj vidno, da bi se spominjali tudi vi — nemški mornarski častnik Kreglinger, ki so ga sedanji vojni dogodki zanesli tudi v Grčijo in je tamkaj pretekel klasično maratonsko progo kljub svojim skoraj šestim križem. O tem svojem podvigu, ki mu je uspel samo zaradi tega, ker spada med najstarejše aktivne atlete v Nemčiji in mu je bila pred vojno sploh poverjena sportna vzgoja častniškega naračja za mornarico, je Kreglinger pripovedoval mornarjem nekatere zanimive podrobnosti, ki bi bile vredne, da jih zabeležimo tudi za naše čitatele.

Treba se je bilo najprej sprijazniti z južnim podnebjem in tudi privaditi drugačne prehrane, tako je naglašal ta praktični obževalec maratoncev, kajti brez strunne priprave se ni kazalo lotiti naloge, ki bi me lahko podrla kakor najbolj neizkušena začetnika. Pri prvem poizkusu — s časom nisem mogel razmetavati, ker sem prišel v Atene iz drugih razlogov ne pa zato, da bi v teku obiskal Maraton — sem si za opoldanske ure določil progo prvih 20 km. Z belo čepico sem si zavaroval glavo pred soncem, potem pa sem jahal kilometer za kilometrom. Ko sen jih imel za seboj 15, sem bil ves v znoj in v ustih in očeh pa sem čutil pekočo bole-

Mešana hrana za sportnike

Danes je že splošno spoznanje, da sport v celoti in slednjič tudi oni, ki goji rekorde, služi krepitvi telesa in zdravju sploh, če si pri tem oziramo na svoj organizem. Zato spada sportna medicina razen obsega telesnih vežb v današnji dobi, v področje vsakdanje medicine.

Nemški zdravniški krogi, ki se že dolgo vodilno udeležujejo na področju sportne medicine, proučujejo razumljivo tudi vprašanje prehrane sportnikov. V tem pogledu je bilo treba odstraniti mnoge napačne

predsodke, ki izvirajo še iz časov, ko so za nekatere sportne panoge priporočali posebni način prehrane, tako na primer tekačem na dolge proge pretežno vegetarijansko hrano. Dandanes pa so zdravniki že spremenili svoja mnenja in se zedinili za to, naj se vsak sportnik hrani kakor je navajen. Tudi za sportnike je mešana hrana najbolj zdrava, seveda pa mora pravilno hrano obenem izpolniti še z vzornim sportnim življenjem vsak, ki hoče gojiti sport res za okrepitev telesa in duha.

(Po sportni službi E. S.)

KULTURNI PREGLED

Glasbenik dr. Gojmir Krek

Ime dr. Gojmirja Kreka bo ostalo trajno zapisano v slovenski glasbeni kulturi. Ni bil skladatelj velikega formata in tudi ne izredno plodovit v okviru tiste glasbe, ki ji je posvečal svoj nesporni stvarjalni talent in obsežno glasbeno izobrazbo: v okviru samospisov in zborovskih pesmi. Te njegove skladbe, ki so izšle večinoma v Novih Akordih in delno v edicijah Glasbene Matice, so delo skladatelja, ki je imel zelo resen pogled na svoje naloge in ki je dajal skladbam tako rekoč srčno kri. V letih, ko je slovenska glasba z Gerbičem in z drugimi premagovala predolgo razdobje čitalniškega okusa in se bližala višjim, sodobnejšim umetniškim smotrom, je bil dr. Gojmir Krek med prvimi, ki so se pri nas zavzeli z besedo in dejanjem za smernice modernega glasbenega okusa in ustvarjanja. S svojim časopisom »Novi Akordi«, ki je izhajal od 1. 1901. do 1. 1914., je dr. Gojmir Krek ustvaril slovenski posvetni glasbi njeno publicistično in edicijsko ognjišče, njeno vodilno glasilo. Se z tem dejanjem se je postavil v samo središče naše glasbene kulture. »Novi Akordi« so postali ena tistih revij, s katerimi se je v novem stoletju zmagovito uveljavljala moderno pojmovana slovenska kultura, ki se je na drugih področjih izražala v Jakopičevem impresionističnem slikarstvu, v Cankarjevi prozi, v župandčevi liriki.

V zanimivem, do neke mere osebno-izpovednem članku »Glasba narodov, ki ga je priložil dr. Gojmir Krek l. 1931 v posebnem glasbenem zvezku tednika »Življenje in svete«, je razvil in utemeljil svoje poglede

na glasbo. Že v razgovoru z Iz. Cankarjem je branil moderno glasbo pred očitkom, češ da je neljudska — očitke, ki je ustrežal prevladujočemu glasbenemu okusu naše sredine. »Če torej širje občinstvo glasbe, zlasti moderne«, pravi dr. Krek v tem razgovoru, »ne uživa, ni krivda v neljudski naravi glasbe, marveč v pomanjkanju potrebne splošne izobrazbe, ki je tem občutljivejša, kar je resničen umetnik vedno daleč pred svojim občinstvom«. Ko je l. 1931 sinitel prej omenjeni sestavek, ki daje nekakšno sintezo dr. Krekovih pogledov na glasbo, se je marsikaj spremenilo doma in v svetu. Tista moderna glasba, za katero se je potoeval v »Novih Akordih«, se je že borila z novim modernizmom, ki ga je l. 1910 omenil samo mimogrede s šolo Arnolda Schönberga. Zato se je l. 1931 nekdanji urednik »Novih Akordov« zavzemal za glasbo, ki bo v tesni zvezi z narodom in s tem z vsakim, za glasbo kolikaj dovrznetim poedincem.

»Kdor me pozna,« piše tu, »ve, da sem zadnji, ki bi bil nasprotnik novega. Saj si smem laskati, da so me zmerjali nekoč z glasbenim revolucionarjem in morda sem tudi res sam marsikaj zagrešil. Vsekar so za svojo osebo nistem tam obliki, kjer sem stal pred dvajsetimi leti. Osebnim enim visoko vsak korak naprej, ki se še globlje v mejah, ki so glasbi postavljene po njenem bistvu. Vendar moram odkrito priznati, da mi nedostaja razumevanja za glorifikacijo in absolutizem kakofonije, ki ji je grdi zvok nepriznati smoter samo originalnosti na ljubcu«.

Bil je zoper glasbo »racionalističnega oblašja«; zavzemal se je za tiste elemente, ki so v glasbi večni in največji vrj njene lepote; videl je v glasbi čustveno govorico, umetnost, ki prihaja iz srca in sega v srce. Formalno pa je upošteval moderne pridobitve in priznaval okus, ki ustreza vsemu kulturnemu presnavljanju njegovega časa. Dr. Gojmir Krek je prišel k nam iz velikih srednjeevropskih mest z njihovo bogato glasbeno tradicijo. V Gradcu je imel med glasbenimi učitelji skladatelja Klenza, Lisztovega učenca Pohlga, dalje Degnerja in druge. Živel je dolga leta na Dunaju, ki je bil takrat srednjeevropsko glasbeno središče. To je v veliki meri pivlvalo na izoblikovanje njegove celotne osebnosti, pa tudi na njegov glasbeni značaj. Čeprav nam glasba ni postala poklic, jo je vendar gojil intenzivno vse življenje. Izostri si je estetski okus in intelektualne poglede na njo v taki meri, kakor more danes le redko kateri naš glasbenik. To mu je dajalo poleg idejnih in estetskih smernic tudi osebnoto notno in določalo njegovo stališče v vseh vprašanjih glasbenega življenja. Čeprav je zrasel in se duhovno izoblikoval v tujem okolju, pa je vendar ostal najtrdnejše povezan s slovenskim svetom, z našo kulturo in našo glasbo. Hotel je, da se glasba približa vsemu narodu in da izvršuje v njem svoje požlahtnjujoče poslanstvo. »Glasba, ki naj požene korenine in naj trajno rodi, mora biti preprosta ali vsaj takšna, da jo more povprečni diletant izjaviti in da ga to tudi veseli. Samo na ta način se omogočuje recepcija v ožjem in širšem krogu. Temu preudarku sem sledil, ko sem začel izdajati »Nove akorde«. Kakor sedaj, sem se tudi takrat zavedal, da nudim mnogo take snovi, ki jo nemožnost neposredno ne bo napredovala niti za korak... Na-

vzlic temu so »Novi akordi« po mojem mnenju za splošni napredek mnogo več storili, kakor omenjeni zbornik »Nova muzika«... Novo muziko so vodili aristokratski, »Novi akordi« so bili urejani demokrati. ...

Ce omenimo še velik vpliv, ki ga je imela na skladateljsko delo in na vso glasbeno kulturo dr. Kreka srednjeevropska (nemška, češka) glasba 19. stoletja, dobimo dokaj določene poteze dr. Krekove glasbene fiziognomije. Kakor dela naših slikarjev in pesnikov, so bile tudi stvaritve muzikov te generacije velik korak k premagovanju provincializma v naši kulturi, k splojitvi pristno ljudskega duha z evropskimi duhovnimi vzorci, h globlji in trajnejši kulturni povzdigi vsega našega naroda.

ZAPISKI

Sodobni operni skladatelji v Rimu in Milanu. V oktobru bo milanska Scala posvetila serijo opernih predstav sodobni operni glasbi, v novembru pa bo storil isto rimski Teatro Reale dell'Opera. V Scali bodo vpriporili naslednja dela: Casella, »Kacja žena«; Ghedini, »Kralj Hasan«; Lattuada, »Vihar«; Hopfer, »Carmina Burana«; Barlok, »Čudaški mandarin« in Honegger, »Hamphion«. V Rimu pa nameravajo izvajati dela: Malipieri, »Callotove muke«; Respighi, »Belfagor«; Alban Berg, »Wozzek«; Dallapiccola: »Nočni polet«; Petrasli, »Korpi mrtvih« in Bussoni, »Harlekin«.

Na mednarodnem glasbenem festivalu, ki bo v Benetkah od 7. do 13. t. m., bodo sodelovali najboljši skladatelji mlade generacije iz vseh dežel Ost. Italije zastopajo Cecchi, Rossi, Rocca, Ferro, Corini, Cortese in Lavagrino, Nemčijo Karl Hoeller in

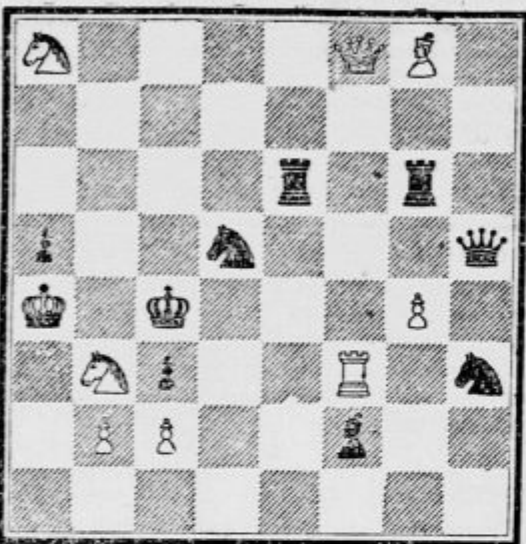
von Tiesen, Španijo Halfter, Belgijo M. Poot, Madžarsko S. Verez in Igor Markevič Zastopana bo tudi Svica po W. Burdharu. Celu Japonska bo poslala več skladateljev lirčnih pesmi. Festival bo zaključen s slavnostnim koncertom s skladbami Malipiera, De Falla, Ravéla, Stravinskega in Richarda Straussa.

Zemljepisne risbe Leonarda da Vinci. Genialni slikar, tehnik in naravoslovec italijanskega Preporoda Leonardo da Vinci je zapustil med svojimi načrti, ki razodevajo načela in možnosti mnogih poznejših iznajdb, tudi zanimiva kartografska dela, ki prekašajo druge poizkuse te vrste v renesančni dobi. Ti Leonardovi zemljepisni osnutki, krajepisne risbe in drugi podobni listi, shranjeni v gradu Windsoru so bili nedavno prvič objavljeni v vernih reprodukcijah. Uvod je spisal Marco Baratta,

KAJ VEM? KAJ ZNAM?

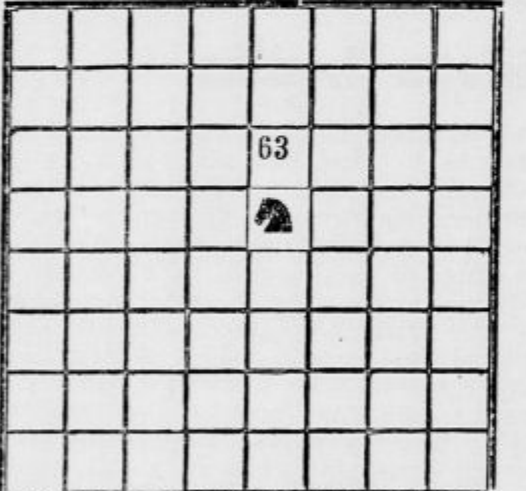
336. Kako se je imenovala hči, ki jo je imel Edip s svojo materjo Jokasto?
337. Kaj je matrona?
338. Kaj je moska rima?

339. Sahovski problem

Mat v dveh potezih.

340. S konjičkoma
Skakalca povedite od mesta, ki ga zaznamo na sliki, na polje, ki je označeno

s številom 63, torej v 63 potezih in tako, da ne bo dvakrat skočil na isto polje.

Popravek: Naloge 1. t. m. naj bodo označene s številkami od 330. do 335. namesto od 430. do 435!

Rešitev nalog 31. avgusta:

330. Mestje je mešanec iz belokožčeve ter indijske, mulat mešanec iz belokožčeve in zamorske krvi.

331. Angleška državna cerkev je anglikanska.

332. Ozil pomeni prebivališče, v starih časih je bil to kraj, kamor je lahko pribežal tudi zločinec in ga ni smel tja njihče zasledovati.

333. »Via Balbia«, tudi »Via Littoreana« je velikopotezna zgrajena avtostrada, ki so jo zgradili po prizadevanju pokojnega maršala Balba in sega ob obali Libije od Tripolisa do Bardije.

334. Veriga

Kovač mora odpreti štiri člene enega izmed kosov verige in to stane štiri lire. Te štiri dele potrebuje, da zveže ostalih pet delov verige, zvariti mora torej samo štiri dele. To stane osem lir ali skupaj res samo dvanaest lir.

335. Ena za računarje

Denarja so imeli:	A	B	C	D
ob začetku igre . . .	132	68	36	20
po prvi igri . . .	8	136	72	40
po drugi igri . . .	16	16	144	80
po tretji igri . . .	32	32	32	160
po četrti igri . . .	64	64	64	64

Rešitev lahko dobimo brez enačb po naslednjem preudarku: Po tretji igri so morali A, B in C imeti po 32 lir, da so z dobitkom v četrti igri podvojili vsak svoj imetek na 64 lir. Igralec D je četrto igro izgubil, je plačal 3-krat po 32 lir = 96 lir in ostalo mu je 64 lir. V začetku četrte igre je torej D moral imeti 96 + 64 = 160, v začetku tretje igre 80, v začetku druge igre 40 in v začetku prve igre 20.

Tretjo igro je izgubil C in je moral plačati A in B-ju po 16, to je 32 lir in D-ju 80 lir in ostalo mu je za četrto igro 32 lir. Imeti je moral torej v začetku tretje igre 32 + 80 + 32 = 144 lir, v začetku druge igre 72 in v začetku prve igre 36.

Na enako sklepanje dobite za B 68 in za A 132.

Sloveče vrtnice

Zaradi lažjega pregleda razvrstimo vrtnice v razrede in sicer po značaju divjih vrst, iz katerih izhajajo. Ta razdelitev je koristna ljubitelju vrtnic, da se lažje znajde v gojenju vrtnic. Razne vrtnice zahtevajo namreč različni način gojenja.

Ena najstarejših vrtnic je tako imenovana Provenceroze, ki je prišla iz Male Azije. Cveti so malone kroglasti kakor kaka zeljena glava in imajo prav nežen vonj. Listje je svetlozeleno z rdečkastimi robovi. Poleti se pojavijo v izobilju ljubki cveti, ki so rožaste barve; najdejo se tudi take z belimi ali bledorožastimi cveti. Od te izhaja neka stranska vrsta, ki jo vrtnar imenuje »sport«, staromodna mahovka, katero so iz Nizozemske in Anglije uveli v Nemčijo leta 1596. Prej je bila ta silno priljubljena, zdaj jo pa najdeš le še v starih vrtovih.

Druge zelo stara vrsta je vrtnica iz Damaska, doma v Siriji. Ta cvete poleti in je primerna za mestne vrtove. Cvetovi so zelo številni in močno dišijo. Mnogo jo gojijo v Orijentu, kjer delajo iz nje rožno olje. Za gojitelje je največjega pomena, da je ta ena prvih staršev prekrasnih remontanov, o katerih še izpogovorimo.

Kitajska vrtnica (Nemci ji pravijo Monatsrose, ker tako dolgo cveti), je kot vrtna roža zelo priporočljiva. Vse njene stranske vrste so trdne in bogato cvetijo vse poletje. Zahtevajo mnogo sonca in svetlobe, uspevajo najbolje v kakem toplim južnem kotu. — Priljubljena vrsta kitajske vrtnice, ne višja ko 25 cm, je vrtnica vil (Feenrose), ki so jo uveli s Kitajskega leta 1810. Ker je vedno odeta v cvetje, je za vrt zelo vabljiv kras. Lahko jo gojimo v lončkih na prisojnih oknih.

Zelo verjetno je, da je kitajska vrtnica imela vlogo v prastarih vrstah onih skupin, ki so znane kot burbonke in so prišle 1825 na Anglijsko. Domnevajo, da izhaja prvotna oblika iz križanja kitajske vrtnice z ono iz Damaska, toda začetek je zavrt v temo. Naj bo odkoderkoli, burbonke so vrsta velike lepote, občudovanja vredne zaradi bogatega cvetja, močne rasti in prijetnega vonja. Cvetje vse poletje in še pozno jeseni, mnogokrat so prve in zadnje

vrtnice na vrtu. Zahtevajo toplo in zavarovano lego, mrazu in mokrote ne prenesejo. Iz nje so vzgojili več krasnih vrst.

Čajna vrtnica je potomka kitajske vrtnice. Njo posebno odlikuje njen vonj, ki je podoben čajni vonjavi. 1810 je prispela le ena vrsta tega razreda s Kitajskega v Anglijo in takoj zbudila zanimanje. Štirinajst let pozneje ji je sledila rumena oblika, od katere so dobili več krasnih inačic. Zelo so podobne kitajski vrtnici, le da so šibkejšje in jih moramo skrbno varovati pred mrazom. Če dobro uspevajo, spadajo k najdragocenejšim vrtnicam in hvaležno cvetijo pozno v jeseni. Zrak in sonce sta zanje zelo važna, zato mnogokrat ne pridejo v mestu do popolnega razvoja.

Moškata vrtnica — ime ima zaradi moškega vonja — je prišla iz Perzije v Anglijo že 1596. Je plazilka, zadovoljna s toplim, zavarovanim bivališčem, ob kakem platu ali zidu, ki leži proti jugu ali jugovzhodu. Cveti pozno, od avgusta do septembra, veliki šopki cvetov s prijetno vonjavo čedno krase vrt.

V francoskih vrstah so bile priljubljene remontanke. Dobili so jih iz križanja kitajske vrtnice in burbonke z vrtnicami iz Damaska. Da je njena lepota res očarljiva in privlačna, dokazuje velika množina inačic. Do začetka tega stoletja je bila remontanika brez dvoma v Evropi najbolj razširjena. Tedaj pa je vstala zoper njo močnejša tekmovalka čajna vrtnica, ki jo je precej izpodrinila. Priimek »remontanik« ji gre zato, ker prekrasno cvete od maja do novembra. Je trdna, bogata na cvetih, lahko se prilagodi in dobro uspeva v mestu kakor na deželi. Barva je čista in različna, navadno remontanke zelo dišijo. V glavnem zahtevajo dobro zemljo, sonce in skrbno ravnanje. Zrasejo v visoke grme, gojimo jih pa lahko tudi v lončkih. Imajo na tisoče sorodnih vrst in tem se pridružujejo še vsako leto nove.

Krom modernih vrtnic tvorijo čajne hibridne vrtnice. O njihovem postanku je prav tako težko kaj povedati, kakor o remontanikah. Prav gotovo izhajajo iz čajne vrtnice in remontanke, toda zadnja leta je bilo med posameznimi oblikami toliko vmesnih križanj, da je prav težko določiti mejo med to in prejšnjo skupino. Čajne hibridne vrtnice so po navadi olpnejše kakor navadne čajne vrtnice, ne pa tako kakor remontanke. Ta razred je kot jesenska roža neprekinljiv, porabimo jih za gredice, lončke, kot grme, kot visokostebelne vrtnice in plazilke.

Stranske vrste, ki izhajajo iz kapucinke, so izvedene iz divje rože, ki raste v južni Evropi in v nekaterih delih Azije. Cveti stoje posamično in so rumeni in bronasto osončeni. S pomočjo križanja kapucinke z »Antoine Ducher« je francoski gojitelj M. Pernet Ducher 1900 pridobil »Soleil d'Or«. Tako je nastal nov razred imenovan po gojitelju »Pernet«. Ta razred se odlikuje kot posebno uspešen, mnogo očarajočih sorodnih vrst izhaja iz njega. Pernetove vrtnice imajo bogato, vonjajoče cvetje in so dovolj trdne rasti. Na te postavljamo velno bolj pozorni, k njim spadajo nekatere najlepše pobarvane vrtnice.

»Polyantha« je prišla s Kitajskega in Japonskega in se je delila v dva zelo različna tipa. Od teh so kot plazilke dobro znane »Crimson Rambler«, »American Pillar« in »Blush Rambler«. Te so za vsak vrt dragocen okras, bogato cvetijo, trdne in čudovito pripravne za obnašanje stebrov in obokanih hodnikov. Vrtnice drugega tipa Polyanthe imenujemo tudi Pompons. Te so priljubljene. Porabljamo jih za gredne nasade. Pompons so najbolj bogato cvetoča vrsta.

1893 je cvetela prvič v Angliji vrtnica Wichura. Oči takrat so vzgojili celo vrsto privlačnih inačic tega razreda; mnoge od

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

OPRAVICOLO

— Zakaj pa vas ni bilo večerj v pisarno, gospod Ocvirek?
— Oprostite, gospod ravnatelj, tako strašen nahač sem imel.
— Hm, hm, — pa je bil prav srčan tisti nahač, — slučajno sem vas videl zvečer z njim v kavarni.

OPREZNOST

Lojze je že štirideset let postrežek. Časih se je dalo pri tem poklicu kaj zaslužiti, dandanes pa nosijo tudi boljše gospodje svojo prtljago sam. In če zdaj Lojzeta kdo pokliče, ravna Lojze z njim kakor s kakšnim baronom in nosi kovček tako oprezo, kakor bi bila sama jajca v njem.

Nekoč ga je poklical boljši gospod, da bi nesel njegov kovček v hotel. Med potjo pa je stopil gospod v trafiko, Lojze je zunaj počakal, položil kovček na tla in se zagledal v okno, kjer so bile razstavljene tako debele, tako zapeljive smotke.

Ko se je iznenada obrnil, je opazil, kako se je priplazil kockast kuža in se je pripravil, da bo ob kovčegu dvignil nogo.

Tedaj je Lojze vzkrikel:
— Mrha pasja! — je zakričal. — Glej da mi takoj izgineš. Nazadnje bo gospod mislil, da sem bil jaz!

A NEKDOTA

Znameniti kirurg prof. Semmelweis je poslal nekoga dne mladega asistenta, da bi pomagal pri porodu. Asistent se je vrnil zelo potlačen in je poročal: »Ker se je porod zelo zakasnil, sem moral otroka razkosati. Na žalost je mati pri tem izkravala in oče se je od žalosti nad tem ustrelil.«

Nekoliko dni pozneje je Semmelweis tega asistenta spet poslal na neki porod. Čez čas se je mladi mož vrnil z radostnim obrazom in je poročal: »Tokrat oče živi!...«

VSAM DAN ENA

»Halo, ali je tam gasilna postaja? Počujte mi, kako se ogenj najbolje zakuri!«

Študijo o Leonardovih risbah Renzo Bianchi, R. Marcolongo in Enrico Catusi pa sta prispevala razpravo o globusu Leonarda da Vincija. Delo je izdala kr. komisija za proučevanje Leonarda v Rimu.

Nezasedeni fotelji v Francoski akademiji. Z nedavno smrtjo maršala Francheta d'Espereya se je izpraznilo že deveto mesto med štiridesetimi »nesmrtniki« Francoske akademije. Akademija je sklenila ob izbruhu vojne, da bo izvršila volitve novih članov šele po vojni, ni pa mislila, da se bo v treh vojnih letih zmanjšalo število članov skoraj za četrtino. Nekateri člani si sedaj prizadevajo, da bi se preklicali prvotni sklep in izpolnili običajne vrzeli med »nesmrtniki«.

Letošnje solnografske slavnostne igre imajo pester program. Nastopita tudi dva inozemska dirigenta: Holandec Mengelberg, šef amsterdamske filharmonije, ki bo dirigiral Weberja in Brahmsa in švicarski Francoz Ansermat, ki bo vodil Beethovovo Eroico. Dalje nastopijo Richard Strauss na koncertu Mozartovih skladb, Clemens Craus in Karl Böhm.

Bolgarski skladatelj Panajot Pipkov je umrl v Sofiji, star 71 let. Sodel je med vodilne osebnosti bolgarske glasbenega življenja. V svojem delu je postavil primer posebnega narodnega sloga, ki pomeni sintezo ljudskih glasbenih prvin in umetniške kompozicije.

Švicarski kipar James Vibert, učenec slavnega Rodina, je nedavno preminil v Ženevi, kjer je bil dolga leta profesor na umetniški akademiji. Vibert se je odlikoval v monumentalni plastiki in v portretnih kipih.

V Mannheimu pripravljajo že sedaj velikopotežno zasnovane slavnostne igre, ki

naj bi bile v maju in juniju l. 1943. Program ima naslov »Glasba evropskih narodov in navaja poleg oper Pfiznerja in Straussa tudi ciklus opernih del Čeha B. Smetane, dalje Gotovčovo opero »Ero z onega sveta«, Wolfrovo »Corregidor«, Haasovo »Tobias Wunderlich«, Marschnerjevo »Hans Heiling«, Sutermeisterovo »Zauberinsel« in Gillmanovo »Maestro Bernardo«.

Iz francoske literature. Paul Valéry je izdal novo knjigo z naslovom »Mauvais penses et autres«. — V »Pariser Zeitung« poroča Kurt Lothar Tank o novi knjigi Romaina Rollanda »Le voyage interieur«, ki je izšla v založbi Albin Michel. Ta obsežna knjiga je polna zanimivih življenjskih in kulturno zgodovinskih podrobnosti, iz katerih je rasto pozneje Rollandovo delo. Rolland je spisal te spomine na deška in mladostna leta že pred leti, a jih je šele sedaj objavil. Opisuje ljudi in razmere ob koncu prejšnjega stoletja na francoskem podeželju, Parizu, Rimu in Bayreuthu. Posebno poglavje je posvetil Malvidi von Meyenburg in svojim simpatijam do Wagnerjeve glasbe. Nova Rollandova knjiga je po sodbi nemškega kritika velik dokument ne le o avtorju »Jeana Christoph«, marveč tudi o vplivu glasbe na izoblikovanje osebnosti.

Kulturne vesti iz Češko-moravskega protektorata. Za rektorja slavnega praškega konservatorija je bil izvoljen skladatelj prof. Jaroslav Křička, dosedanjí profesor mojstrske šole. — Med novimi leposlovnimi knjigami vzbuja pozornost, da se pojavljajo v vedno večjem številu ženski avtorji, izmed moških pa prihajajo do besede doslej malo znani pisatelji in pesniki. Vrsti starejših, priznanih avtorjev je umolknila, nekateri pa so umrli, med njimi tudi v slovenščino prevajalci pripovednik VI.

Vančura. Izmed znanih pisateljev je v zadnjem času izdal dva nova romana A. C. Nor.

Zgodovina italijanske tehnike. V Sansoni-jevi zbirki Prispevki k zgodovini evropske civilizacije je izšla knjiga Umberta Fortija »Storia della Tecnica italiana«. Pisec obravnava vse važnejše izume in tehnične aplikacije, ki so pomembne za vsakdanje življenje in za tehnični napredek človeštva. V kolikor so jih iznašli Italijani v času od 11. do 15. stoletja. Delo, ki je zgrajeno na podrobnem proučevanju virov, odpira v marsičem nove vidike na italijanski delež v začetkih tehnične civilizacije, takrat, ko so se polagali prvi temelji modernega življenja. Fortijevo delo se bo nadaljevalo, saj se največji italijanski tehnični uspehi pojavljajo z renesanso in oddod dalje vse do Marconija in do drugih predstavitev italijanske tehnike in naravoslovne civilizacije naših dni.

»Dom nemške romantike« v Frankfurtu. Župan mesta Frankfurt ob M. je izdal v zvezi s stoletnico smrti Clemensa Brentana oklic, v katerem sporoča, da bo mestna občina v spomin tega zbiratelja nemških narodnih pesmi in poveljevalca nemškega srednjega veka restavrirala njegovo rojstno hišo in jo odkrila kot »Dom nemške romantike«. Načrt se bo izvršil po vojni.

Državna operna šola v Firenzh. Nedavno s kraljevim dekretom ustanovljena državna operna šola v Firenzh — prva te vrste v Italiji — bo v kratkem začela z rednimi tečaji.

Pirandellova komedija »Sest oseb išče avtorja« bo zabavala tudi kinematografsko občinstvo. Adaptacijo pripravlja režiser Vergano, scenarij piše pisatelj Corrado Alvaro, sodelujeta pa tudi Stefano Landi (pi-

satelj sin) in Carlo Bernari. Film bo izdela v bližnjem času.

Casella o Bachu. Znani italijanski muzik Alfredo Casella je pripravil za zbirko »I Maestri della Musica« študijo o Sebastianu Bachu. V študiji primerja med drugim Bacha in Dantega.

Henri de Montherlant, eden najpomembnejših francoskih pisateljev mlajšega rodu, znani zlasti po svojih pesniških slavospevih sodobnemu sportu, je šel zopet med dramatične in predložil pariškemu Théâtre Français dramo »Mrtva kraljica ali kako se ubijajo ženske«. Drama je bila sprejeta v repertoar prihodnje sezone.

Keane Glona igra »Le bout de la route« (Jonec pti se uvršča med najuspešnejše dramske dela zadnjega časa. Dramatsko delo znanega romanopisca so igrali v Parizu dve sezoni zapovrstjo in je doseglo kar rekordno število predstav. Sedaj so ga uvrstili še v repertoar tretje sezone.

Izbir iz nemške lirike z originalnim besedilom in italijanskim prevodom je izdala založba Sansoni v redakciji Persea Nestorja. Italijanom namenjen cvetober nemške poezije od Martina Luthra do trovezdja George-Rilke-Hofmannsthal obsega več kakor 170 pesmi. Dvojezične izdaje tujih pesnikov so se v Italiji v zadnjem času posebno priljubile in opravljajo koristno poslanstvo jezikovnega zblizanja; tudi izbor španske lirike je izšel nedavno v dvojezični izdaji, takisto izbor iz Rilkejeve poezije.

Neumorni Gerhard Hauptmann. V septembru bo v Dresdenu premiera dramske fantazije letošnjega osmesedletnika Gerharda Hauptmanna »Bell rešitelj«. Dejanje obravnava tragični zaton stare Mehike po vpadu Ferdinanda Cortesa.

Iz literature o italijanskem Preporodu. Pri Le Monnieru je izšla v prevodu Mete

Corsen študija nemškega znanstvenika Ernesta Halserja »Umanità e Arte nel Rinascimento Italiano«.

Italijanske študije o sodobni francoski literaturi. Pri Sansoniju je izšla knjiga priznanega poznavalca francoskega slovesstva Diega Valerija »Saggi e note di letteratura francese moderna«.

Goethejev teden v Lipskem. V Lipskem bo prirejen letos novembra slavnostni teden, posvečen imenu in delu J. W. Goetheja. Predavalci bodo nekateri znani raziskovalci Goethejevega dela, tako na pr. dr. Korff o verstvi v Faustu, dr. Gadamer o Goetheju in filozofiji, dr. Heinz o G. odnosu do geologije, dr. Reinhardt o klasični »Valburgini noči«, dr. Hoetzer o G. odnosu do upodabljačje umetnosti itd. Prirejena bo tudi razstava: »Goethe v umetniških tiskih 20. stoletja«.

Literatura in film. Nemška filmska družba Terrafil je začela pripravljati film z naslovom »Laneno polje« po romanu flamškega pesnika Stijna Streuvelsa. Ta roman je pred leti prevedel v slovenščino Fran Albrecht. Filmska produkcija sega tudi sicer vedno pogosteje po značilnih stvaritvah sodobne priprave literature.

Nemški pregled moderne italijanske literature. Založba Junker in Dünhaupt v Berlinu je izdala pod naslovom »Novocento« pregledne študije o italijanski slovesnosti sodobnosti. Spisal jih je Erich Stock, ki se je pred štirimi leti polotil v Italijo študija jezika in slovesa ter je v sorazmerno kratkem času prodrl tako globoko, da označuje italijansko kritiko njegovo knjigo »Novocento« za pomembno literarno-kritično dejanje. Stockov kritični pregled italijanske pesniške tvornosti se začneja z d'Annunzlem, ki si je začrtal nova obzorja in nove smeri.

Kronika

Nagrada 1000 lir za najboljši članek o Umbriji. Ob priliki umbrjskih proslav, ki jih je pripravila konfederacija profesoristov in umetnikov, je Kr. zavod za romanske študije določil nagrado 1000 lir za najboljši članek o romanski Umbriji, objavljen v katerem koli italijanskem dnevniku.

Zaključek poletnih kulturnih tečajev za tujce v Sieni. V veliki univerzitetni avli v Sieni so bili zaključeni poletni kulturni tečaji, namenjeni tujcem. Udeležili so se jih številni nemški profesorji, ki poučujejo italijanščino na nemških šolah. Po rektorjevem poročilu je spregovoril v imenu nemških profesorjev dr. Hans Angelhardt, ki se je zahvalil v imenu tovaršev za smotne pridobitve v navedenih tečajih. Končanje je predaval prof. Guido Manacorda o temi »Gabriele d'Annunzio na pragu misterija«.

Odprtje zgodovinskega kipa v Ostiji. Iz Rima proročajo: Pri najnovejših arheoloških izkopavanjih ter raziskovanjih v Ostiji so izkopali ob robu hodnika, ki je obdajal toplice na foru, starinski kip, visok skoraj dva metra ter izklesan v grškem marmoru. Kip je popolnoma ohranjen. Domneva, da predstavlja Quinto Aurelija Simmaca, mestnega prefekta, pisatelja, govorilca, senatorja, konzula, vrhovnega duhovnika in bojevitega zagovornika poganstva.

Univerza v Solunu se bo izpopolnila. Beograjski nemški dnevnik poroča, da je bilo letos zaradi pomanjkanja sposobnih učnih moči več praznih stolic. Zjaj je bil na pobudo ministrstva za prosveto ustanovljen odbor treh članov, ki bo poskrbel za to, da bodo v prihodnjem šolskem letu zasedena vsa učna mesta na solunskem vseučilišču.

Pridelovanje piva v Nemčiji. Zveza nemških pivovarjev je svoje članice obvestila, da mora količina slada in sladkorja, ki jim je bila nakazana za proizvodnjo piva do 30. novembra, trajati do 31. januarja 1942. Razen tega so pivovarne dolžne, shraniti za čas preko tega termina zalogo piva, ki ustreza eni dvanajstini količine, prodane v poslovnem letu 1940/41. Ukrep ima namen, da se trajanje surovin, ki so bile prvotno določene za 12 mesecev, raztegne na 15 mesecev.

Visokoškolski tečaji v Debrečnu. Ze 25 let se vrše na vseučilišču v Debrečnu počitniški tečaji, ki se jih iz leta v leto udeležuje več stislaletcev. Prvo leto je bilo 25 udeležencev, letos pa se je to število 25krat pomnožilo. Počitniški tečajej se je udeležilo doslej 3942 Madžarov in 1635 inozemcev.

Za brezplačno šolanje dece novinarjev. Egiptovski generalni direktor za tisk je ministrskemu svetu stavil predlog, ki se zavzema za brezplačno šolanje otrok egiptovskih novinarjev. V udeleževanju predloga generalni direktor navaja, da imajo novinarji »enako nalogo kakor profesorji — nalogo, ki je prav tako važna, koristna in mnogostranska, kakor naloga učitelja. Učitelj oblikuje mladino, novinar pa mišljenje in nazor vsega naroda«.

Dva otroka — žrtvi dela. Danijela Mahnetova, komaj 10letna posestnikova hči iz Grahevo, se je v vozom peljala na polje. Spetoma so se ji volti splašili in dekle je padlo pod voz. Pri tem je dobila tako hude notranje poškodbe, da je kmalu po prevozu v bolnico umrla. — Na kmethih je pogosta navada, da starši otrokom zaupajo — kadar ni odraslih delavcev pri roki — tudi težje, odgovornejše opravke. Nesreča male Danijele Mahnetove je vsem nazoren opomin, da v takih rečeh človek nikoli ni zadosti previden. Da otroku pač nikoli ne smemo nalagati dela, ki mu lahko ogrozi varnost življenja, priča tudi naslednji primer. Na kirurški oddelki ljubljanske bolnice so pripeljali komaj 7 let staro Marijo Burnikovo, delavčovo hčerko iz Velikih Lašč. Mišinski kamen jo je pritisnil čez trebuh, da je dobila precej hude notranje poškodbe.

Sedemdeset dni ze ostala brez jedi. Iz Rima poročajo o 84letni starici, ki je umrla v Poggio Mirtili. Zadnjih 70 dni pred smrtjo se ni dotaknila jedi, samo tu in tam je popila kakšen kozarec vode. Kljub temu pa je do kraja ohranila reliko vedrino duha in se je vsak dan sprotila zanimala za opravke v hiši in na polju.

Smrti padec s figovega drevesa. V neki vasi v okolici Napolija je 29letni kmet Raffaele Schiavone na svojem posestvu trgal fige na drevesu. Na lepem se mu je odlomila veja pod stopalom, padel je in je dobil precej hude poškodbe, da ga moral prepeljati v bolnico v Napoli. Kmalu po prevozu pa je poškodbam podlegel.

Blisk je razkrinkal napadalca. Enrico Fontanaro, 37letni kmetovalec iz okolice Novare, je zadnjič pozno zvečer prišel domov. Komaj je prestopil prag, je nekdo iz teme skočil proti njemu in ga napadel

z velikim kuhinjskim nožem. Bil pa je dovolj prisotnega duha, da se je napadu izmaknil in je dobil samo lažjo rano v roko. Tisti mah se je zablskalo in Fontanaro je spoznal napadalca — bila je neka njegova sosedka, s katero sta se svoj čas rada imela, potem se je pa razmerje razdrilo in se je Fontanaro poročil z drugo. Ženska je nato zbežala na balkon in skočila na dvorišče, pri čemer se je lahko poškodovala.

Učite se strojeplisa! Novi eno-, dvo- in trimesečni strojeplisni tečaji pričnejo četrtek 3. in v petek 4. septembra. Pouk po najuspešnejši desetprstni učni metodi. Uspeh je zajamčen, ker so na razpolago stroji raznih sistemov. Največja moderna strojeplisnica, 60 pisalnih strojev! Za dijakke inje posebni enomesečni počitniški tečaj! — Vpisovanje dnevno. Učnina zmerna. Informacije in brezplačne prospekte daje: Trgovsko učilišče »Christoforo učni zavod«, Ljubljana, Domobrnska cesta št. 15.

Gad ga je pičil. Pavla Založnika, 14-letnega delavčevega sina iz polhovega gradca, je gad pičil v desno nogo. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico. — Prav tako je morala v bolnico Marija Brendičeva, 11letna hišarjeva hčerka iz Podlipa pri Vrhniki, ki je padla z drevesa in si zlomila levo roko.

Izlet mladih hrvaških delavcev na Dunaj. Ustaško poveljstvo v Zagrebu priredi izlet mladih hrvaških delavcev in delavk na Dunaj. Izleta se udeležijo okrog sto članov in članic mladega ustaškega pokreta.

IZ LJUBLJANE

u— Novi grobovi. V četvrti mladosti je preminil geometer g. Slavo Rosshäupel. Njegove zemске ostanke so položili k večjemu počitku pretekli četrtek. — Umrl je g. Ludvik Puh. Pogreb draga rajnega bo v četrtek ob 15. iz kapele sv. Jakoba na Zalah na pokopališče k Sv. Križu. — Po dolgi bolezni je umrla ga. Alojzija Dobnikarjeva, rojena Lavrič. Na zadnji poti jo bodo spremili v četrtek ob 16. iz kapele sv. Krištofa na Zalah na pokopališče k Sv. Križu. — Pokojnim bomo ohranili blag spomin, žalujočim svojem pa izrekamo naše odkritosrčno sožalje!

u— Nevihla se nam je obetala v terek popoldne, a je padlo le nekaj kapljic dežja. Zjutraj je znašala temperatura 14° C, potem pa se je hitro dvignila in je v prvih popoldanskih urah topolmer kazal 31,8° C, toplota, kakršno smo imeli letos samo enkrat. Postalo je soparno in od jugovzhoda so se začeli valiti proti mestu črni oblaki. Dobro uro je grozilo, da se bo zdaj zdaj vliha ploha, v resnici pa je okoli 5. popoldne padlo le nekaj kapljic dežja, tako da niti ni zmočilo prahu. Proti večeru se je zjasnilo, zjutraj pa je legla na mesto in okolico megla. Popoldne se je po nebu sprehajalo nekaj oblakov, ki pa jih je sonce večji del kmalu razpršilo in imamo spet lepo sončno vreme.

u— Na živilskem trgu je bilo večeraj življenje takšno, kakor vse zadnje dni. Krakovčanke in Trnovčanke še vedno zalagajo trg z letno solato, ki bo kmalu minila. M koncu gredo tudi kumare in paradizniki. Vedno več je na trgu zelja. Zadij sicer še ni čas zanj, kajti navadno ga začne rezati šele, ko je pospravljen krompir. Letos pa so z enim in drugim kmetje bolj zgodnji, nekaj zaradi ugodnega vremena, nekaj pa zaradi tega, da bodo imeli pridelek čim prej doma na varnem. Večeraj je bilo na prodaj mnogo zelene paprike, čebule in grozdja. Dovož domaćega sadja ni zadovoljiv in so na trgu večji del le jabolka druge vrste. Novost na živilskem trgu je bila večeraj, da so stalne prodajalce mlečnih izdelkov premetili izza stolnice pol streho nove tržnice nasproti Kresje.

u— Glasbena Matica ljubljanska bo otvorila novo koncertno sezono 1942/43 v petek, dne 11. t. m. Ta večer bo koncertiral ob pol 7. uri v veliki filharmonični dvorani violinski virtuos Karlo Rupel s sodelovanjem pianistke Zore Zarnikove. Nastop dveh priznanih slovenskih umetnikov bo prav gotovo zanimal naše koncertno občinstvo. Podrobní spored bomo javili. Danes opozarjamo na koncert, za katerega bodo vstopnice v predprojadi ob sobote dalje v Knjižarni Glasbene Matice.

u— Dijaki in dijakinje srednjih, strokovnih in ostalih šol porabite podaljšanje počitnic v koristno svrho, da se v kratkem času dobro priučite strojeplisa. Nov enomesečni počitniški strojeplisni tečaj prične v četrtek 3. septembra in v petek 4. septembra. — Pouk se vrši po najuspešnejši desetprstni učni metodi. Uspeh je zajamčen. Največja moderna strojeplisnica, na razpolago je 60 pisalnih strojev raznovrstnih sistemov. Tečaji so po želji posameznikov dopoldanski ali popoldanski. Vpisovanje dnevno. Informacije in brezplačne prospekte daje: Trgovsko učilišče »Christoforo učni zavod«, Ljubljana, Domobrnska cesta št. 15.

u— Nameščenice in nameščenke zavarovalnih z-vodov vabimo na informativni sestanek v četrtek, dne 3. IX. 1942 ob pol 15. uri v dvorano Pokrajnske delavske zveze, Miklošičeva 22. Na sestanku se bo poročalo o vsebini nove kolektivne pogodbe za nameščenice zavarovalnih z-vodov ter je v interesu vseh prizadetih, da se sestanka zanesljivo udeležijo. — Oddelek bančno-zavarovalnih delavcev.

u— Sestnami davčnih osnov akad. slskarjev, akad. kiparjev, književnikov, zabesnih učiteljev, glasbenikov, godcev, informacijskih pisarn, mešetarjev, zakonitih pisarjev, obč. notarjev, babic ter pavlilstov III. skupine: avtoizvoščkov, spazilcev oken, konjaštev, komisarnarjev in manjših prevoznikov bodo razgrnjeni med uradnimi urami do vstetega 23. septembra v vratarjev sobi na magistratu.

u— Ravnateljstvo IV. moške realne gimnazije v Ljubljani obvešča vse učence, ki morajo obiskovati tečaje italijanskega jezika, da pridejo jutri, v četrtek 3. septembra, zjutraj ob 8. uri v šolo, da bodo dobili novi urnik.

u— Privatna dvorazredna trgovska šola Zbornice za trgovino in industrijo, Gregorčičeva 27, (Trgovski dom, poleg Visokega komisariata) vpišuje vsak dan popoldne.

DK DK

Prvi trije romani v novi zbirki „Dobri knjigi“

bodo:

Mira Pucova: TIHA VODA

Izvirni slovenski roman iz polpreteklo dobe.

A. Fraccaroli: GROFICA WALEWSKA

Zgodovinski roman Napoleonove ljubezni do poljske aristokratke.

John Knittel: EL HAKIM

Roman iz skrivnostnega življenja bližnjega vzhoda.

Romani bodo izšli v oktobru, novembru in decembru. Oni naročniki naših listov, ki se v naprej naroče na te knjige, jih bodo dobili izredno poceni: po 8 lir za broširano in po 18 lir za v platno vezano knjigo.

Knjige lahko plačujete v mesečnih obrokih skupaj z naročnino za list.

Porabite za naročbo vzorec, ki je bil objavljen v torkovi številki Jutrac. Izrežite ga in ga izpolnjena izročite upravi naših listov, ko plačate naročnino za september, ali našemu inkasantu, ko pride pobirat naročnino za Jutro. Prvi obrok lahko plačate takoj ali pa v začetku oktobra.

DK DK

in V.—VII. ter razredni popravni za IV. razrede od 17.—20. sept.; 3. pisnični nižji (odnosno višji) tečajni izpit (tudi popravni pisnični) v dneh 21.—23. sept.; 5. vpisovanje za sprejemni izpit za I. razred 23. in 24. sept.; 6. sprejemni izpit (tudi za privatne učenke) iz učne snovi IV. razreda ljudske šole 25. in 26. sept. Podroben razpored bo te dni objavljen na razglasni deski v Lichtenurnovem zavodu, kjer bodo tudi izpiti. Starši in učenke se opozarjajo, da ne zamudijo lepe prilike, ki jim jo nudi višja šolska oblast, in se pravočasno (pred izpiti!) priborjajo za izpite, tudi za take (IV. in VIII. razreda), ki so po prejšnjih določilih že davno zapadli ali bili opravljene s slabo oceno, da jih sedaj opravijo in tako leto rešijo. Tudi za morebitne prepuščene preko meje je treba pravočasno poskrbeti. Vsa pojasnila daje vsak dan ravnateljstvo v pisarni (Lichtenurnov zavod) od 10.—12. — Ravnateljstvo.

u— V prvih dveh dneh vpisa na šolo Glasbene Matice ljubljanske se je tudi letos prijavilo izredno lepo število starih in novih gojencev za vse predmete, ki so uvedeni na naši prvi glasbeni šoli. Vpisovanje traja še danes in jutri od 9.—12. in od 15.—17. ure. V soboto pa je določitev urnika, in sicer naj se zbere vsi gojenci ob 15. uri v Hubadovi pevski dvorani. Prijave sprejema pisarna Glasbene Matice v Vegovi ulici, ki daje tudi vsa pojasnila.

u— Maša zadušnica za p. Slavom Rosshäupelom se bo darovala v četrtek ob 7. uri zjutraj v cerkvi Marijinega Oznaničenja.

u— Rektorat Glasbene akademije poziva svoje člane, da se udeležijo pogreba univ. prof. dr. Gojmirja Kreka, skladatelja in dolgoletnega predsednika izpraševalne komisije za dzh. izpite na našem zavodu.

u— Pouk vseh modernih jezikov, zlasti italijanščine in nemščine dobe začetniki in spretni v obliki konverzacije. Dopoldanske, popoldanske in večer. ure. Prijavljanje še ta teden od 9.—12. Trgovski dom, pritličje, Gregorčičeva 27.

u— Sprejemni izpiti. Starši, prijavite svoje otroke še pravočasno v tečaje za sprejemne izpite. Prijavljanje še do sobote od 9.—12. Trgovski dom, pritličje, Gregorčičeva 27.

u— 20 lir dam onemu, ki mi najde indeks medicina Jencič-a. Posebno prosim starše onih gg. medicincev, katerih ni več v Ljubljani, da pogledajo med njihovimi stvarmi. Oddajte ga, prosim pri vratarju univerze ali Jencič, Bleiweisova c. 89 (prej Tyrševa).

u— Našla se je vsota denarja, dobi se v ogl. odd. »Jutrac«.

u— Nesreče. V ljubljansko bolnišnico so pretekli dni pripeljali spet večje število ponesrečencev. Med njimi je dobra polovica otrok, ki v mladostni razgiranosti ali pa zaradi pomanjkanja nadzorstva store kako nepravilno dejanje, da morajo potem v bolnišnici iskati pomoči. Med ponesrečenimi otroki so: 7 letna železničarjeva hči Marija Rojkova iz Ljubljane, ki je padla z voza in si zlomila levo roko; 5 letni sin vzornega preglednika Boris Hladnik, ki si je pri padcu s klopi zlomil desnico; 11 letni sin tobarskega mojstra Silvo Hribnik, ki si je pri padcu zlomil levo; 5 letni sin pekovskega pomočnika Lado Vovk, ki je v taktu levo nogo v kolo in si jo precej poškodoval, ter 10 letni šoferjev sin Josip Turk iz Starega trga pri Logatcu, ki je pri kopanju padel in si zlomil levo. Med starejšimi ponesrečenici je 49 letna žena delavca Marija Jančarjeva iz Ljubljane, ki ima desetnogo zlomljeno v členku, nadalje 48 letni mlazar Franc Goljar iz Ljubljane, ki si je na cirkularski poškodoval prste desnice, in 68 letna poljska delavka Franja Kunovjeva z Ježice, ki je na polju padla in si zlomila levo.

Z Gorenjskega

Kmečka hiša iz vzhodnih dežel na razstavi. Nemška domovinska zveza na Dunaju je uredila zanimivo razstavo pol naslovom »Kmečki dom v Vzhodni markii, ki sistematično prikazuje tipe kmečkih hiš v alpskih in podunavskih pokrajinah v fotografijah, risbah, načrtih in modelih. Razstava, za katero so mnogo zanimivih prispevkov dale tudi razne koroške organizacije in ustanove, bo v kratkem otvorena v Celovcu. Razen nacionalno-propagandnemu namenu razstava služi tudi proučevanju raznih gradbenih oblik in brez dvoma se bodo zbrane izkušnje po končani vojni s pridom uporabile. Doselej je bila razstava odprta na Zgornjem in Nižnjem Avstrijskem, Tirolskem in Solnograškem.

Novi grobovi. V Celovcu so umrli 62-letna ključavničarjeva žena Neža Bankova, poldrugo leto star Peter Pregel in 74letna redovnica Amalija Jelenova.

Lastnik gostinskega obrata mora vrniti kontrolo nad gosti. Nedorasi mladin je brez nadzorstva prepovedan vstop v javne

Določitev pristojbin zdravniškim izvedencem za opravila v sodstvu

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podstavi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX št. 291, glede na tukaj še veljavni ukaz bivšega avstrijskega pravosodnega ministrstva z dne 20. marca 1901 št. drž. zak. 34 o pristojbinah in povračilu zdravniškim izvedencem za njih opravila v sodstvu, glede na naredbo bivšega po-verjeništra za pravosodje v Sloveniji z dne 24. oktobra 1919 št. 4339/29, glede na zakon bivše jugoslovanske države z dne 25. novembra 1921, Ur. l. št. 16/9 z dne 23. januarja 1922, glede na naredbo bivšega jugoslovanskega ministrstva za ljudsko zdravje z dne 31. oktobra 1931 št. 20.285 in smatrajo za umestno, da se prilagodijo sedanjim zahtevam pristojbine in povračila zdravniškim izvedencem za njih opravila v kazenskem sodstvu, odreja:

Člen 1. Pristojbine in povračila zdravnikom in kirurgom, klicanim radi opravil in oddaje mnenja v kazenskem sodstvu, se določajo takole:

1. za vsak pregled in poročilo, všteti prvo pomoč L 5.—;
2. za raztelesbo še ne pokopanega trupla L 30.—;
3. za raztelesbo ekshumiranega trupla L 60.—.

V pristojbinah pod št. 2. in 3. so obsežni zapisniki o raztelesbi, poročilo o izsledku raztelesbe, proučevanje pravnih spisov, znanstvene ali druge raziskave, ki bi bile izvedence potrebne za odgovor na zastavljena mu vprašanja, izvzemši laboratorijske raziskave.

Za vsako drugo izvedensko opravilo kakor tudi v vseh primerih, ko pozove kazensko sodišče zdravnika ali kirurga radi pojasnil in pristostvovanja pri razpravi, mu gre povračilo za porabo časa v razmerju z uporabljenim časom.

Poraba se računa po dve uri. V enem dnevu sme dobiti posamezen izvedenec največ štiri porabe. Za prvo mu gre L 10.—, za vsako naslednjo pa po L 6.—. Uloški pod eno uro se štejejo za polovico, nad eno uro pa za celo porabo.

Člen 2. Stroški za stvarne dajatve in za pomoč drugih oseb, ki bi jo zdravniški izvedenec pozval, se morajo nadrobno navesti. Ti stroški so izplačljivi, ko sodišče ugotovi, da so bili potrebni.

Tak stroškovnik mora vidirati sodišče ki vodi preiskavo zadeve, oziroma ki izvrši ustrežajoče zaprosilo.

Člen 3. Kadar mora izvedenec zdravnik ali kirurg oditi nad tri kilometre od svojega rednega bivališča, mu gre poleg honorarja in porabe časa tudi povračilo potnih stroškov v prvem razredu na železnih in v avtobusnih progah, če jih more uporabljati, v drugih primerih pa po L 1.— za kilometer na rednih cestah kakor tudi dnevna po L 15.—.

Člen 4. Ta naredba, ki razveljavlja vse nasprotujoče ali z njo ne združljive določbe, stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana dne 11. avgusta 1942-XX.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino: Emilio Grazioli

S Spodnje Štajerske

Obisk štajerskih kmetov v radeškem in brežiškem okraju. Po naročilu deželnega kmetijskega vodje je skupina 28 kmetičkih družin iz Zgornje, Srednje in Vzhodne Štajerske, katerih očetje so po večini na fronti, obiskala vasi v radeškem in brežiškem okraju. Gostje so preko Dol na Kumljanskem prispeli najprej v Poljsnik, kjer jih je nemška kolonizacijska družba pogostila. Deželni kmetijski vodja Hainzl in vodja poslovalnice Seiftnich sta gostom obrazložila možnosti naselitve. Deželni kmetijski vodja je obiskovalcem razkazal obsežnost posestev, domove in gospodarska poslopja. Vsako posestvo je tako veliko, da kmečko družino, ki razpolaga s potrebnimi delovnimi silami, prehrani tudi skozi vsako krizo. Otroci bodo lahko obiskovali šole. V tem okolju se je v narčno gosto mrežje osnovnih in meščanskih šol. Prav tako bo v bodoče vsaka kmetija z dobrimi cestami dobila zvezo v svet. V narču je tudi preskrba s potrebno električno energijo. Udeleženci so se lahko prepričali o rodovitnosti zemlje in so že prvi dan izrazili tudi željo, da se naselijo tod. Naslednji dan so obiskali vinorodne kraje — ta obisk je bil namenjen predvsem onim, ki premorejo potrebno znanje za pridelovanje vina in sadja. Tudi tu so se udeleženci prepričali o dobroti zemlje, da so se vračali z najboljšimi vtisi. Vodstvo deželne kmetijske organizacije bo pri doodeljevanju zemlje tudi v bodoče ravnalo po praksi, ki se je doslej izkazala kot najboljša, da bo namreč vsakega zaintereseta naselila tam, kjer bo po svojem strokovnem kmetijskem znanju lahko najbolj uspeval. Ze prihodnje tedne bo lahko ustrezno želji naseljencev, da se naselijo na svojih posevkih.

Nov grob. V Laifersperku pri Mariboru je umrl 47 letni posestnik in trgovec Ludvik Rižnik.

V Celju so se poročili: Jože Sotošek in Kristina Korošec, Rudolf Puc in Frančiška Bezgovšek, Rudolf Sernec in Ljudmila Sonnenwald, Viktor Zorman in Terezija Radič, Franc Turnšek in Terezija Rovar, vsi iz Celja, ter Miroslav Rogina iz Celja in Pavla Cedilnik iz št. Vida pri Ljubljani.

Poroka. V Mariboru sta se poročila vodja okrožnega vodstvenega urada inž. Ferdinand Frankl in pooblaščenka dekliske organizacije Irma Rosa Jeglitsch.

Šolsko taborišče v Krškem. Od 10. do 26. avgusta sta bila v Krškem dva šolska taborišča za mladinske voditelje. Program je bil mnogovrsten — predavanja o nalogah Hitlerjeve mladine ter o zgodovini in razvoju nacional-socialističnega gibanja so se izmenjavala s pevskimi, plesnimi in športnimi nastopi. Mimogrede je dekleta obiskali neki vojni poročevalci, ki je ves popoldan prebil v taborišču in vernim poslušalkam pripovedoval o svojih doživljajih in poletih proti Angliji in Sovjetski zvezi. Za zaključek taborovanja so dekleta privedla pester večer, h kateremu so povabila vse prebivalstvo.

Vojni zaključni izpiti tudi na dvorazrednih trgovskih šolah. Prosvetni minister je objavil, da smejo poslej tudi učenci dvorazrednih trgovskih šol, ki so z uspehom zaključili tretje polletje, nato pa so bili pozvani v delovno ali vojno službo, polagati vojni zaključni izpit.

Kmetijsko delo v celjskem okraju. V zvezi s prvim okrožnim dnevom štajerske domovinske zveze je bila otvorena, tudi razstava o velikih doletih dela v celjskem okraju v gestih proročih prve mestne osnovne šole. Velika, pregledna karta kaže vrste kultur, s katerimi je obdelanih 84.500 ha zemlje v celjskem okraju. V zimskem času 1941/42 je bilo pod okriljem celjskega urada za prehrano prirejenih večje število strokovnih tečajev in predavanj, ki se jih je udeležilo do 3.000 ljudi.

Enotne knjižice za motorna vozila. Z odredbo vladnega predsednika so bili lastniki obrtniških, poljedelskih, gozdarskih in prometnih obratov pozvani, naj imajo pri uporabi svojih tovornih motornih vozil zmerom predpisano knjižico s seboj. Odredba se tiče tudi kmetijskih traktorjev. Pri slednjih pa je treba vožnje vpisovati samo, kadar se uporabljajo za transportne naloge v cestnem prometu, ne pa, kadar se uporabljajo za delo v kmetijah.

Tatovi segajo po dragocenem plenu. Sredi meseca avgusta je bilo poneti viromljeno v klet posestnika Franca Dreierja v šentjakobski dolini in tatovi so mu odnesli 110 kg v mast vložene suhega mesa, 50 kg čiste svinjske masti in 40 kg slanin. — Pri posestniku Jožefu Maiku v Rušah pa so tatovi pomoči v svinjaku zrkali 60 kg tež. ko svinjo in jo odnesli.

Naše gledališče

DRAMA

Sobota, 5. septembra, ob 17.30: Zaljubljena žena. Izvsn. Znižane cene od 10 lir navzdol.

Radio Ljubljana

V ČETRTEK, 3. SEPTEMBRA 1942-XX

7.30: Pesmi in naprevi. 8.00: Napoved časa — Poročila v italijanščini. 12.00: Pločice. 12.30: Poročila v slovenščini. 12.45: Koncert tenorista Antona Sladojčeva. 13.00: Napoved časa — Poročila v italijanščini. 13.15: Poročila Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenščini. 13.25: Izmenjalni koncert z Nemčijo — Glasba F. Bussonija. 14.00: Poročila v italijanščini. 14.15: Koncert Radjskega orkestra, vodi dirigent D. M. Šijanec — sodeluje violonist Albert Dermalj — simfonična glasba. 14.45: Poročila v slovenščini. 17.15: Koncert violonista Jurija Gregorča (pri klavirju M. Lipovšek). 17.35: Nove pločice Cetra. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Pisana glasba. 20.00: Napoved časa — Poročila v italijanščini. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. 20.30: Vojaske pesmi. 20.50: Koncert harmonik, izvajajo Wolmer Beltrami in njegov kvintet. 21.10: Koncert Adamičevega orkestra. 21.55: Predavanje v slovenščini. 22.05: Glasbeni spomini — Orkester in zbor vodi dirigent Marko Vallini. 22.45: Poročila v italijanščini.

Iz Hrvatske

Fašistične učiteljice pri Poglavlju. Pretekli teden je sprejel Poglavlje v avdicionu fašistične učiteljice, ki so vodile letovalešice ustaške mladine v Zagrebu. Letovanje je zaključeno, voditeljice pa ostanejo še nekaj dni v hrvatski prestolnici.

Minister Artuković se je vrnil iz Budimpešte. Hrvatska delegacija na pogrebu madžarskega podregenta, ki jo je vodil minister notranjih zadev dr. Andrija Artuković, se je vrnila v Zagreb. Za časa njenega bivanja v madžarski prestolnici je ministar Artuković sprejel ministrski predsednik Nikola Kallay.

General Laxa odlikovan. Poglavlje je odlikoval načelnika glavnega generalnega štaba hrvatske vojske generala Vladimira Laxa z redom krone kralja Zvonimira z danico in meči. Odlikovanju so prisostvovali vojvodstva Slavko Kvaternik in še nekateri višji vojaški dostojanstveniki.

Ustanovitev častniškega in podčastniškega zbora za posadne službe. Izšla je zakonska odredba o ustanovitvi častniškega in podčastniškega zbora i posadne službe. V njega bodo sprejeti častniki, podčastniki in drugi uslužbenci hrvatskega domobranstva, ki so telesno nesposobni za aktivno službo v četi, lahko pa opravljajo posadno ali upravno službo.

Neprepričljivo uradovanje v državnih uradih. Predsedništvo hrvatske vlade je objavilo, da bo uradovanje v državnih uradih tudi še za naprej ostalo neprekidno.

Zagreški škof za pomoč prizadetim krajem. Hrvatski metropolit in nadškof zagreški dr. Alojzij Stepinac je poslal okrožnico na vse vernike, v kateri prosi za vsestransko pomoč prizadetim krajem. Akcija je poverjena društvu Karitas, ki jo bo izvedlo ob sodelovanju z ministrstvom za socialno politiko.

Štiri stipendije za hrvatske visokošolce v Hannoveru. Po prizadevanju hannoverskega župana dr. Herla von Haltenhoffa so bile ustanovljene štiri ustanove za Hrvate, slušatelje visoke tehnične ali visoke veterinarske šole v Hannoveru. Stipendije veljajo dve leti in znašajo po 120 RM mesečno. Te dni je zagrebska občina razpisala natečaj za podelitev omenjenih ustanov.

Razstava plakatov za teden hrvatskega Rdečega križa. Nedavno je Rdeči križ razpisal natečaj za osnutke plakatov za teden Hrvatskega Rdečega križa. Poslanih je bilo 31 osnutkov, ki so zdaj razstavljeni v prostorih hrvatskega Rdečega križa v Zagrebu.

Pokojniški zavod je zgradil štiri nove stanovanjske hiše. V Klakovi ulici v Zagrebu so pod stroho spet štiri nove stanovanjske stavbe, last Pokojniškega zavoda. Z gradnjo so pričeli lani, letos jeseni pa se bodo stranke že lahko vselile. Poslopja so petnadstropna in bo v njih 52 stanovanj. V obeh stavbah ob cesti bo 14 trisobnih, 5 dvosobnih, 2 enosobna stanovanja in ena garsonjera. V dvoriščnih stavbah bo 32 stanovanj, po večini dvosobnih. Stroški so bili prvotno preračunani na 12 milijonov kun, zaradi podražitve delovne moči in gradiva pa so se zvišali na okoli 20 milijonov.

Priprave za zagrebski jesenski velesejem so končane. Za letošnji jesenski zagrebski velesejem, ki bo od 5. do 14. septembra, vlada po poročilih zagrebskih listov po vsej državi in v inozemstvu veliko zanimanje. Na sejmu bo razen avtomobilov razstavljeno vse drugo blago. Udeležili se ga bodo Nemčija, Italija, Madžarska, Slovaška in Bolgarija. Na železnica je odobren 50 % popust za udeležence sejma.

Pomanjkanje pitne vode v Zagrebu. Uprava zagrebskega mestnega vodovoda je opozorila vse potrošnike, da je prepovedana uporaba vode na igriščih, telovadskih in dvoriščih.

Razstava letalskih modelov v Varaždinu. Modelarska šola Hrvatskih kril bo priredila v dnevi od 13. do 19. septembra prvo razstavo letalskih modelov v dvorani mestnega gledališča. — Od 12. do 15. septembra bodo v Varaždinu tuči dnevi hrvatske knjige.

Zavod za fizikalno terapijo v Osijeku. Podružnica zavoda za zavarovanje delavcev v Osijeku je te dni odprla oddelek za fizikalno terapijo, v katerem se bodo lahko zdravili tudi zasebniki. Hrvatski listi pišejo, da se bodo v novem zavodu zdravili tudi najtežji primeri revme po najnovejših metodah.

Zvišanje stipendij za slušatelje poljedelarsko-gozdarske fakultete. Z odlokom ministra za narodno gospodarstvo se bodo za šolsko leto 1942-43 zvišale stipendije slušateljev poljedelarsko-gozdarske fakultete v Zagrebu od 800 na 1000 kun in od 1200 na 1500 kun.

Poglavnikova knjiga »Strahote zablode« bo prevedena v bolgarščino. Mladi bolgarski zdravnik dr. Georgij Čipev je dobil dovoljenje za prevod znane Poglavljkove knjige »Strahote zablode« v bolgarščino. Dr. Čipev je študiral na zagrebski medicinski fakulteti in je velik prijatelj hrvatskega naroda.

Mali oglasi

Službo dobi

Beseda L. 0.60, taksa 0.60 za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—

Mlajšo žensko moč vajeno gostilne in drugih hišnih poslov sprejem. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11679-1

Mizarskega pomočnika sprejem. — »Oprava«. Mestni trg 17. prehod. 11474-1

Postrežnico pošteno in pridno, išče mo za ves dan. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11664-1

Vajenci (-ke) Beseda L. 0.60, taksa 0.60 za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—

Vajenca za soboslikarstvo, proti takojšnjemu plačilu — sprejme Egidij Šusteršič, Breg 14. Zglasti se od 7. do 8. ure zjutraj. 11655-44

Sivilsko vajenko in praktikantko iz obrtne šole iščem. — Saloni »Marina«. Sv. Petra c. št. 27. 11676-44

Pouk Beseda L. 0.60, taksa 0.60 za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—

Klavirsko harmoniko in klavir poučuje gospa po hitri in uspešni metodi. Obenem temeljit pouk teorije. Sprejme tudi več začetnikov v skupino. Pride tudi na dom. Naslov pove ogl. odd. Jutra. 11390-4

Redni strokovni pouk klavir, nemščino, francosčino — nudi priv. učitelj. Aneta Potočnik. — Gre tudi na dom. — Nove prijave sprejme: Groharjeva c. 2; v hod Tržaška cesta 1-1. 11657-4

Prodaj Beseda L. 0.60, taksa 0.60 za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—

Zvepleni cvet najboljši nadomestilo apna za konzerviranje krompirja nudi Sever & Komp., Ljubljana. 11643-6

Boo kune belice prodam. 380 Lir. Satiar, Medvedova 8. 11443-6

Železni štedilnik ter ograjda od zidanih štedilnikov prodam. Anton Kovačič, Rožna dol., Viška ul. 3. 11685-6

Elektr. kuharstvo na 2 plošči, nov prodam. Ponudbe pod »33-13« na ogl. odd. Jutra. 11680-6

Medvedjo kožo strojeno, prodam za Lir 1700. Zdravč, trgovina, Ljubljana, Stari trg 30. 11661-6

Štedilnik in otomano prodam. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11670-6

Nove otroške čevlje št. 21 in 24, zelo lepe, prodam. Ogled od 9. do 11. III. drž. gimn. Bežigrad. 11659-6

Obnovite naročnino!

»Frigotecnica« Gruppi compresori automatici »Ferretti« qualsiasi applicazione freddo per congelazione, conservazione prodotti alimentazione. Armadietto domestico completi 155/200 litri. Rivalgeri!

»Frigotecnica« automatske kompresorske naprave »Ferretti«, za vse uporabe v hladilni stroki, za zamrzovanje, ohranjanje živil. Kompletne omare za gospodinjstvo 155/200 litrov. Obrnite se na:

GENOVA — Via San Luca No 2.

Kupim

Beseda L. 0.60, taksa 0.60 za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—

Gramofone in plošče dobro ohranjene ali pa v neuporabnem stanju kupuje in plača najvišje dnevene cene Everest. — Prešernova 14. 129-7

Stare triciklje bicikel gume, šivalne stroje, pisalne stroje, motorna kolesa kupim. Generator delavnica, Tyrseva c. 13. (Pigovce do dvorišča). 11474-7

Pisalne mize navadne mize in stole za pisarne, dobro ohranjene kupimo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Miza«. 11668-7

Pohištvo Beseda L. 0.60, taksa 0.60 za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—

Pohištvo različno, postelje, kluče, umetniške slike in silicni radii selitve zelo poceni napredaj. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11475-12

Oblacila Beseda L. 0.60, taksa 0.60 za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—

Črno moško obleko prodam ali zamenjam za Hubertus. Ponudbe pod »Jesenski plašč« na ogl. odd. Jutra. 11653-13

Novo moško obleko iz pristne volne prodam. Ogledje si pri Kordre, Trdinova 8-III. 11681-13

Kapital Beseda L. 0.60, taksa 0.60 za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—

Posojilo Lir 5000 do 8000, kratkoročno, rabim za dobro idočo obrt. Obresti po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sigurna garancija«. 11686-16

Lokali Beseda L. 0.60, taksa 0.60 za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—

Sklačišče prtično, sveto, suho, — okoli 150 kv. m, se takoj odda v Franciskanski ul. št. 4. 11654-19

Posest Beseda L. 0.60, taksa 0.60 za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—

Stavbišče do 100.00 Lir, kupim. Posredovalci izključeni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stavbišče« v Ljubljani. 11678-20

Stanovanje odda Beseda L. 0.60, taksa 0.60 za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—

Enosob. stanovanje lepo, oddam onkraj žične meje — čisti, mirni stranki. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11658-21

Stanovanje odda Beseda L. 0.60, taksa 0.60 za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—

Enosob. stanovanje lepo, oddam onkraj žične meje — čisti, mirni stranki. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11658-21

Enosobno stanovanje solčno, v lepi mirni hiši, sredi mesta, oddam s 1. oktobrom mirni, starejši uradnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poceni«. 11683-21

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

Soba odda Soba posebnim vzhodom oddam takoj. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11677-23

Prilika V podnajem se prevzame moderno stanovanje z vsem komfortom, ev. tudi opremljeno, samo v strogem centru mesta. Lepa prilika za oddatne ali ki odpotujejo. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ul. 12. 11682-21a

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

Soba odda Soba posebnim vzhodom oddam takoj. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11677-23

Enosobno stanovanje solčno, v lepi mirni hiši, sredi mesta, oddam s 1. oktobrom mirni, starejši uradnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poceni«. 11683-21

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

Soba odda Soba posebnim vzhodom oddam takoj. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11677-23

Enosobno stanovanje solčno, v lepi mirni hiši, sredi mesta, oddam s 1. oktobrom mirni, starejši uradnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poceni«. 11683-21

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

Soba odda Soba posebnim vzhodom oddam takoj. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11677-23

Enosobno

stanovanje solčno, v lepi mirni hiši, sredi mesta, oddam s 1. oktobrom mirni, starejši uradnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poceni«. 11683-21

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

2000 lir plačam onemu, ki mi odstopi 3-sobno stanovanje s kopalnico, v centru mesta. proti ev. zamenjavi garconiere s kopalnico in predsobo, v centru. Ponudbe pod »Domačin« na ogl. odd. Jutra. 11389-21a

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

Soba odda Soba posebnim vzhodom oddam takoj. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11677-23

Enosobno stanovanje solčno, v lepi mirni hiši, sredi mesta, oddam s 1. oktobrom mirni, starejši uradnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poceni«. 11683-21

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

Soba odda Soba posebnim vzhodom oddam takoj. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11677-23

Enosobno stanovanje solčno, v lepi mirni hiši, sredi mesta, oddam s 1. oktobrom mirni, starejši uradnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poceni«. 11683-21

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

Soba odda Soba posebnim vzhodom oddam takoj. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11677-23

Enosobno stanovanje solčno, v lepi mirni hiši, sredi mesta, oddam s 1. oktobrom mirni, starejši uradnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poceni«. 11683-21

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

Soba odda Soba posebnim vzhodom oddam takoj. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11677-23

Enosobno stanovanje solčno, v lepi mirni hiši, sredi mesta, oddam s 1. oktobrom mirni, starejši uradnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poceni«. 11683-21

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

Soba odda Soba posebnim vzhodom oddam takoj. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11677-23

Enosobno stanovanje solčno, v lepi mirni hiši, sredi mesta, oddam s 1. oktobrom mirni, starejši uradnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poceni«. 11683-21

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

Soba odda Soba posebnim vzhodom oddam takoj. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11677-23

Enosobno stanovanje solčno, v lepi mirni hiši, sredi mesta, oddam s 1. oktobrom mirni, starejši uradnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poceni«. 11683-21

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

Soba odda Soba posebnim vzhodom oddam takoj. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11677-23

Enosobno stanovanje solčno, v lepi mirni hiši, sredi mesta, oddam s 1. oktobrom mirni, starejši uradnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poceni«. 11683-21

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

Soba odda Soba posebnim vzhodom oddam takoj. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11677-23

Enosobno stanovanje solčno, v lepi mirni hiši, sredi mesta, oddam s 1. oktobrom mirni, starejši uradnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poceni«. 11683-21

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

Soba odda Soba posebnim vzhodom oddam takoj. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11677-23

Enosobno stanovanje solčno, v lepi mirni hiši, sredi mesta, oddam s 1. oktobrom mirni, starejši uradnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poceni«. 11683-21

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

Soba odda Soba posebnim vzhodom oddam takoj. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11677-23

Prilika

V podnajem se prevzame moderno stanovanje z vsem komfortom, ev. tudi opremljeno, samo v strogem centru mesta. Lepa prilika za oddatne ali ki odpotujejo. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ul. 12. 11682-21a

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

2000 lir plačam onemu, ki mi odstopi 3-sobno stanovanje s kopalnico, v centru mesta. proti ev. zamenjavi garconiere s kopalnico in predsobo, v centru. Ponudbe pod »Domačin« na ogl. odd. Jutra. 11389-21a

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

Soba odda Soba posebnim vzhodom oddam takoj. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11677-23

Enosobno stanovanje solčno, v lepi mirni hiši, sredi mesta, oddam s 1. oktobrom mirni, starejši uradnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poceni«. 11683-21

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

Soba odda Soba posebnim vzhodom oddam takoj. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11677-23

Enosobno stanovanje solčno, v lepi mirni hiši, sredi mesta, oddam s 1. oktobrom mirni, starejši uradnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poceni«. 11683-21

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

Soba odda Soba posebnim vzhodom oddam takoj. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11677-23

Enosobno stanovanje solčno, v lepi mirni hiši, sredi mesta, oddam s 1. oktobrom mirni, starejši uradnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poceni«. 11683-21

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

Soba odda Soba posebnim vzhodom oddam takoj. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11677-23

Enosobno stanovanje solčno, v lepi mirni hiši, sredi mesta, oddam s 1. oktobrom mirni, starejši uradnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poceni«. 11683-21

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

Soba odda Soba posebnim vzhodom oddam takoj. Naslov v vseh poslovi. Jutra. 11677-23

Enosobno stanovanje solčno, v lepi mirni hiši, sredi mesta, oddam s 1. oktobrom mirni, starejši uradnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poceni«. 11683-21

Stanovanje eno- event. dvosobno se ceno odda upokojencu, ki se razume na čebele in zna cepiti. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja in števil družinskih članov na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 11665-21a

Soba odda Soba posebnim vzhodom oddam takoj. Naslov